

Sieciaki.pl – Misja bezpieczny internet

ZESTAW SCENARIUSZY ZAJĘĆ
Z WYKORZYSTANIEM KURSU
E-LEARNING Z SERWISU SIECIAKI.PL

Główny Partner

Fundacja

saferinternet.pl

FUNDACJA DAJEMY DZIECIOM SIŁĘ (dawniej Fundacja Dzieci Niczyje) działa od 1991 roku.

Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę dąży do tego, by wszystkie dzieci miały bezpieczne dzieciństwo i były traktowane z poszanowaniem ich godności i podmiotowości.

Chronimy dzieci przed krzywdzeniem i pomagamy tym, które doświadczyły przemocy, by znały swoje prawa, wierzyły w siebie i cieszyły się życiem.

Realizując naszą misję:

- Oferujemy krzywdzonym dzieciom i ich opiekunom pomoc psychologiczną i prawną.
- Uczymy dzieci, jak mogą uniknąć przemocy i wykorzystywania.
- Uczymy dorosłych, jak traktować dzieci/co mogą zrobić, żeby nie były krzywdzone.
- Informujemy dorosłych, jak reagować, gdy podejrzewają, że dziecku dzieje się krzywda.
- Wpływamy na polskie prawo, by jak najlepiej chroniło interes dziecka.

Copyright © Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę (dawniej Fundacja Dzieci Niczyje)

Tekst publikacji jest dostępny na licencji Creative Commons
Uznanie autorstwa – Użycie niekomercyjne – Bez utworów zależnych 3.0 Polska
Tekst licencji dostępny na stronie <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/pl/>
Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę.

Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę
ul. Walecznych 59
03-926 Warszawa
tel. 22 616 16 69
e-mail: biuro@fdds.pl
www.fdds.pl

Autor: Małgorzata Ćwiek

Konsultacje metodyczne: Iwona Leszczyńska

Redakcja: Maciej Czerwiński

Projekt graficzny i skład: Ewa Brejnakowska-Jończyk, www.ewa-bj.pl

Spis treści

Wstęp	2
Charakterystyka zajęć	3
Scenariusz zajęć	4
Wariant I	4
Lekcja 1 - wprowadzająca	4
Lekcja 2 - dot. misji 1-5 kursu	7
Lekcja 3 - dot. misji 6-10 kursu	11
Lekcja 4 - dot. misji 11-15 kursu	15
Załączniki	20
Wariant II	31
Lekcja 1 - wprowadzająca	31
Lekcja 2 - dot. misji 1 - 15 misji	34
Załączniki	40

Proponowane zajęcia edukacyjne wprowadzają w tematykę bezpieczeństwa w sieci. Podsumowują i uzupełniają wiedzę, którą uczniowie zdobyli podczas realizacji kursu e-learningowego „Misja: Bezpieczny internet” w serwisie edukacyjnym Sieciaki.pl.

Przedstawiamy Państwu dwa warianty prowadzenia zajęć:

Wariant I

- 1) Lekcja wprowadzająca
- 2) Lekcja dotycząca misji 1-5 kursu e-learning
- 3) Lekcja dotycząca misji 6-10 kursu e-learning
- 4) Lekcja dotycząca misji 11-15 kursu e-learning

Wariant II

- 1) Lekcja wprowadzająca
- 2) Lekcja dotycząca misji 1-15 kursu e-learning

Rekomendujemy realizowanie zajęć według scenariuszy wariantu 1. Przeprowadzenie lekcji po częściach podsumowujących kursu stanowi element angażujący dla uczniów, a także umożliwia systematyczne zdobywanie wiedzy. Pozwala także nauczycielowi monitorować postępy uczniów.

Zajęcia zostały przygotowane w taki sposób, by wprowadziły uczniów w temat bezpieczeństwa w sieci, a następnie podsumowywały treści przekazane w czasie kursu e-learning, oraz zaznajamiały uczniów z pięcioma podstawowymi zasadami bezpiecznego korzystania z internetu.

Należy zadbać, aby przed rozpoczęciem zajęć wszyscy uczniowie ukończyli poprzedni etap kursu lub cały kurs, w zależności od wybranego wariantu.

Charakterystyka zajęć

Cel zajęć:

- wprowadzenie w tematykę bezpiecznego korzystania z internetu
- uzupełnienie wiedzy dotyczącej bezpieczeństwa online
- zapoznanie uczniów z pięcioma zasadami bezpiecznego korzystania z internetu i wykorzystania ich w praktyce
- podsumowanie informacji przekazanych w kursie e-learning
- zapoznanie z zasadami realizacji kursu e-learning „Misja: Bezpieczny internet”

Odbiorcy:

Zajęcia są skierowane do dzieci w wieku 9 - 11 lat.

Miejsce

Sala szkolna, świetlica, biblioteka

Materiały:

Arkusze pracy, prezentacje multimedialne

Wymagany sprzęt:

Do realizacji zajęć niezbędny będzie laptop i rzutnik do wyświetlania prezentacji multimedialnych.

Osoby prowadzące:

Zaleca się, by realizatorami zajęć byli nauczyciele lub profesjonalści (pedagodzy, psychologzy, wychowawcy) mający doświadczenie w pracy z dziećmi w wieku 9–11 lat. Przed przystąpieniem do zajęć należy dokładnie zaznajomić się z serwisem Sieciaki.pl, w szczególności z kursem e-learning „Misja: Bezpieczny internet”. Do przeprowadzenia zajęć wymagana jest wiedza z zakresu bezpiecznego korzystania z internetu i unikania zagrożeń online (kurs „Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży online”; www.edukacja.fdds.pl). Pomocna także będzie wiedza o najnowszych trendach internetowych wśród dzieci np.: najpopularniejsze serwisy, strony www odwiedzane przez dzieci, popularne aplikacje używane przez dzieci.

Wariant 1

Lekcja 1 (45 minut)

Po zakończeniu zajęć dziecko:

- potrafi wyjaśnić, czym jest internet
- podaje przykłady możliwych aktywności w internecie
- ma świadomość zagrożeń online
- zna fabułę projektu Sieciaki.pl
- zna zasady działania kursu e-learning „Misja: Bezpieczny internet”

Przebieg zajęć:

WPROWADZENIE (3 MINUTY)

Nauczyciel wita uczniów i wprowadza w temat zajęć.

Slajd 1 prezentacji „Lekcja 1 – wariant I”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Witam Was na lekcji wprowadzającej do kursu e-learning „Misja: Bezpieczny internet” w serwisie Sieciaki.pl. W najbliższym czasie zdobędziecie wiedzę o tym, jak bezpiecznie korzystać z internetu oraz jak unikać zagrożeń online. Ważne, abyście przed przystąpieniem do kursu dowiedzieli się nie tylko, jakie są zasady realizacji kursu, ale także poznali podstawowe informacje o internecie i serwisie Sieciaki.pl.

ĆWICZENIE NR 1 (8 MINUT)

Nauczyciel wprowadza uczniów w zasady krótkiej zabawy ruchowej, która pomoże zobrazować dzieciom, czym jest internet.

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Zapraszam Was do krótkiej zabawy. Ustawcie się obok siebie, tworząc koło. Wyciągnijcie przed siebie obydwie ręce i złapcie przypadkowe dłonie kolegów i koleżanek. Ważne, by nie łąpać dłoni tylko osób stojących obok siebie, a także aby żadna dłoń nie została bez pary.

Ważne, aby dzieci utworzyły sieć rąk. Kiedy wszystkie dzieci połączą się, nauczyciel pomaga dzieciom wyobrazić sobie, czym jest internet, a także zapoznaje uczniów z definicją internetu.

Wyobraźcie sobie, że jesteście komputerami, a Wasze ręce łączami internetowymi. Tak właśnie wygląda internet. Jest to ogólnosiwiatowa sieć połączonych ze sobą komputerów. Internet jest już praktycznie w każdym domu. Mało tego, obecnie możemy go mieć cały czas przy sobie, w naszych telefonach, tabletach itp.

ĆWICZENIE NR 2 (10 MINUT)

Nauczyciel zaprasza uczniów do dyskusji o możliwościach internetu. Odpowiedzi uczniów zapisuje na tablicy. Ważne, aby tak moderować dyskusję, by dzieci podawały przykłady pozytywnych zastosowań sieci.

Slajd 2 prezentacji „Lekcja 1 – wariant I”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Teraz zapraszam Was do dyskusji o możliwościach internetu. Co, Waszym zdaniem, można robić w internecie?

Po zebraniu odpowiedzi dzieci nauczyciel podsumowuje dyskusję, przechodząc do zagadnienia zagrożeń w internecie.

Przykładowe podsumowanie:

Jak widzicie, na naszej tablicy pojawiło się wiele odpowiedzi, które są dowodami na to, że internet można wykorzystywać w pozytywny sposób. W sieci możemy kontaktować się z innymi, rozwijać swoje zainteresowania, grać w gry, uczyć się nowych rzeczy, prezentować innym naszą twórczość czy też relaksować się, np. słuchając muzyki. Korzystając z internetu, nie możemy jednak zapominać, że poza wieloma zaletami, wiąże się z nim także zagrożenia.

O ZAGROŻENIACH (2 MINUTY)

Nauczyciel informuje dzieci o istnieniu zagrożeń online.

Slajd 3 prezentacji „Lekcja 1 – wariant I”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Internet ma nam wiele do zaoferowania, ale niestety nie zawsze jest bezpieczny. Korzystając z sieci, musimy pamiętać, że nie wszyscy ludzie w sieci mają dobre intencje. Może się tak zdarzyć, że w czasie korzystania z internetu coś was zaniepokoi lub wystraszy. Aby wiedzieć, jak bezpiecznie korzystać z sieci, a także jak radzić sobie z niebezpiecznymi sytuacjami online, przygotowano kurs e-learning „Misja: Bezpieczny internet”.

O SIECIAKACH (4 MINUTY)

Nauczyciel przedstawia dzieciom zarys fabuły projektu Sieciaki.pl.

Slajd 4 prezentacji „Lekcja 1 – wariant I”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Kurs e-learning, o którym już była dziś mowa, to najważniejszy element serwisu Sieciaki.pl. W kursie spotkacie Sieciaki, czyli dzieci, które mają specjalne umiejętności internetowe – wiedzą, jak bezpiecznie korzystać z sieci. Ich przeciwnikami są Sieciuchy, sprawcy internetowego zła. Cały czas trwa walka dobra ze złem. Sieciaki starają się zaszkodzić niecznym planom Sieciuchów i ratują dzieci z opresji w sieci. Już niebawem, w kursie, poznacie zarówno członków drużyny Sieciaków, jak i wstrętne Sieciuchy.

O KURSIE (15 MINUT)

Nauczyciel zapoznaje uczniów z zasadami realizacji kursu e-learning „Misja: Bezpieczny internet”.

Slajd 5 prezentacji „Lekcja 1 – wariant I”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Przed Wami ciekawa przygoda. Już niedługo przystąpicie do realizacji kursu e-learning „Misja: Bezpieczny internet”. Kurs ten składa się z 15 części, które zostały nazwane misjami. Każda misja dotyczy innego tematu z zakresu bezpieczeństwa w internecie, np. prywatności, znajomości w sieci, cyberprzemocy, hejtu, zakupów online czy nadmiernego korzystanie z sieci. W każdej misji spotkacie robota NetRobiego – pomocnika drużyny Sieciaków, który pełni funkcję przewodnika po kursie.

Slajd 6 prezentacji „Lekcja 1 – wariant I”

W misjach czekają na Was kreskówki, filmy, testy, quizy, rebusy i gry. Każda misja to spora dawka wiedzy i zadania, które pomogą Wam wykorzystać tę wiedzę w praktyce.

Kurs podzielony jest na 3 etapy po 5 misji w każdym. Na zakończenie misji 5, 10 i 15 czekają na Was zadania specjalne. Będą to 3 krzyżówki, które sprawdzą, czy zapamiętaliście przekazywane Wam do tej pory informacje. Ważne więc, aby uważnie przechodzić poszczególne misje, by później udzielać prawidłowych odpowiedzi w krzyżówkach i uzyskać z nich hasła główne. Hasła główne z 3 krzyżówek tworzą hasło końcowe, które będzie Wam potrzebne, by otworzyć wrota do MegaCentrum Zabezpieczeń – siedziby Sieciaków.

Slajd 7 prezentacji „Lekcja 1 – wariant I”

Po zakończonych krzyżówkach po misji 5, 10, 15 czeka na Was także awans. Rozwiązując poszczególne krzyżówki, macie szansę na zdobycie rang: po 1. krzyżówce – asystenta Sieciaków, po 2. krzyżówce – pomocnika NetRobiego, by po 3. krzyżówce stać się prawdziwym Sieciakiem.

Slajd 8 prezentacji „Lekcja 1 – wariant I”

Aby przystąpić do kursu e-learning, należy założyć konto w serwisie Sieciaki.pl. Ważne, aby zrobić to wspólnie z rodzicami. Do założenia konta w serwisie niezbędny będzie adres e-mail.

Następnie, gdy już konto w serwisie Sieciaki.pl będzie aktywne, należy kliknąć w pozycję „Misja: Bezpieczny internet” w menu głównym i przystąpić do misji 1. Po ukończeniu misji, kolejną będziecie mogli rozpocząć następnego dnia.

PRACA DOMOWA (3 MINUTY)

Nauczyciel zadaje dzieciom, by w ramach pracy domowej założyły sobie konta w serwisie Sieciaki.pl oraz zrealizowały misje 1–5. Nauczyciel informuje dzieci, że po ukończeniu przez nie misji 5 i rozwiązaniu pierwszej krzyżówki w kursie, odbędzie się kolejna lekcja poświęcona tematyce bezpieczeństwa online.

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Waszym zadaniem domowym jest zarejestrowanie się w serwisie Sieciaki.pl i wykonanie pierwszych pięciu misji. Gdy ukończycie misję 5 i rozwiążecie pierwszą krzyżówkę, odbędzie się lekcja podsumowująca tematy poruszone w kursie.

Na koniec nauczyciel odpowiada na pytania i wątpliwości uczniów odnośnie do przeprowadzonej lekcji bądź pracy domowej.

Lekcja 2 (90 minut)

Po zakończeniu zajęć dziecko:

- ma świadomość z zagrożeń wynikających z podawania swoich danych osobowych online
- potrafi w bezpieczny sposób uzupełnić formularz profilu w serwisie internetowym, chroniąc przy tym swoją prywatność
- chroni swoją prywatność w sieci (wie, jak dbać o bezpieczeństwo swoich danych osobowych w sieci, ogranicza dostęp do galerii swoich zdjęć, nie publikuje zdjęć, które mogą być potencjalnie niebezpieczne)
- rozumie konsekwencje wynikające ze spotykania się z osobami poznanymi w internecie
- komunikuje się zgodnie z zasadami netykiety

Przebieg zajęć:

WPROWADZENIE (8 MINUT)

Nauczyciel wita uczniów. Odwołując się do treści prezentowanych w kursie, podsumowuje dotychczas poruszone tematy. Dla przypomnienia uczniom pierwszych pięciu misji z kursu e-learning nauczyciel powinien posługiwać się prezentacją multimedialną (załącznik do scenariusza).

Slajd 1 prezentacji „Lekcja 2 – wariant I”

Slajd 2 prezentacji „Lekcja 2 – wariant I”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Witajcie. Za Wami pięć pierwszych misji sieciakowego kursu e-learning „Misja: Bezpieczny internet”. Zdobyliście kolejną rangę w kursie i jesteście coraz bliżej poznania hasła końcowego, otwierającego wrota siedziby Sieciaków. W pierwszych pięciu misjach wiele uwagi poświęcono tematyce ochrony prywatności w sieci, rozumianej jako dbanie, by nasze zdjęcia i dane osobowe nie wpadły w ręce Sieciuchów. Dowiedzieliście się też, jak mogą zakończyć się spotkania z osobami poznanymi w sieci, a także jak prawidłowo komunikować się w internecie. Przyjrzymy się, czego do tej pory nauczyliście się z kursu.

Opcjonalnie zaleca się, by na początku zajęć przeprowadzić krótki test dla uczniów dotyczący wiedzy przekazywanej w kursie. Proponowane pytania znajdują się w załączniku A. Załącznik należy wydrukować i rozdać uczniom do samodzielnego zakreslenia prawidłowych odpowiedzi. Następnie nauczyciel zbiera karty odpowiedzi, po zakończonej lekcji sprawdza je i nagradza uczniów, którzy odpowiedzieli prawidłowo na wszystkie pytania.

ĆWICZENIE NR 1 – JAK BYĆ BEZPIECZNYM W SIECI (12 MINUT)

Nauczyciel wyświetla uczniom slajd z rebusem i wyjaśnia zasady ćwiczenia. Po odgadnięciu hasła następuje krótka dyskusja.

Slajd 3 prezentacji „Lekcja 2 – wariant I”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Przed Wami pierwsze ćwiczenie. Za moment wyświetlę Wam slajd, na którym zobaczycie rebus. Waszym zadaniem będzie odgadnąć hasło ukryte w zagadce.

Po prawidłowym odgadnięciu hasła przez dzieci nauczyciel przeprowadza krótką dyskusję na temat: jak dbać o swoje bezpieczeństwo w sieci.

Slajd 4 prezentacji „Lekcja 2 – wariant I”

Znając już hasło rebusu, zastanówcie się, jak dbać o swoje bezpieczeństwo w sieci. Zależy mi, abyście korzystali z wiedzy, którą zdobyliście w czasie pierwszych pięciu misji kursu e-learning.

Ważne, żeby w dyskusji zostały wymienione odpowiedzi dotyczące ochrony danych osobowych, ograniczania dostępu do galerii zdjęć, niepublikowania zdjęć potencjalnie niebezpiecznych. Na koniec dyskusji nauczyciel podsumowuje odpowiedzi uczniów.

Przykładowe podsumowanie:

Jak widać, aby chronić siebie w sieci przed zagrożeniami, trzeba zadbać o kilka elementów. Pamiętajcie zapewne, że login nie powinien zdradzać żadnych informacji o Was. A hasło musi składać się z małych i wielkich liter, cyfr oraz znaków specjalnych. A najlepszym miejscem do przechowywania haseł do różnych serwisów, z których korzystacie, jest Wasza głowa. Wiecie także, że nasze dane osobowe, czyli np. imię, nazwisko, adres zamieszkania czy numer telefonu są szczególnie chronione. Nie można podawać swoich danych w sieci bez wiedzy i zgody rodziców. Dzięki historii Sandry w misji 3 zobaczyliście też, że nie wszystkie zdjęcia można bezpiecznie publikować w sieci. Zanim opublikujecie swoje zdjęcie w sieci zastanówcie się, czy przypadkiem ktoś nie wykorzysta go przeciwko Wam. Pamiętajcie też o ograniczaniu dostępu do swojej galerii zdjęć. Chyba nie chcecie, aby każdy w sieci miał dostęp do Waszych prywatnych zdjęć.

ĆWICZENIE 2 – BEZPIECZNY PROFIL (20 MINUT)

Nauczyciel zaprasza dzieci do ćwiczenia polegającego na uzupełnieniu szablonu profilu w serwisie społecznościowym. Do realizacji ćwiczenia potrzebne będą wydrukowane szablony (Załącznik 1).

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Zapraszam Was do ćwiczenia, które sprawdzi, czy zapamiętaliście zasady dotyczące ochrony prywatności w sieci. Waszym zadaniem będzie uzupełnienie szablonów profilu z serwisu społecznościowego, które za chwilę Wam rozdaję. Przy wypełnianiu formularza profilu zwróćcie też uwagę na ikonki ustawień, które macie opisane w legendzie.

Po uzupełnieniu profili przez dzieci nauczyciel zaprasza do dalszego ciągu ćwiczenia.

Teraz proszę, abyście pokazali sobie w parach swoje profile. Zapoznajcie się z profilami koleżanek i kolegów i zwróćcie uwagę na te informacje, które według Was mogą zagrażać bezpieczeństwu. Po przejrzaniu profili wymieńcie się w parach swoimi spostrzeżeniami.

Kiedy uczniowie zakończą rozmowy, nauczyciel prosi kilka wybranych osób, aby podzieliły się swoimi refleksjami na forum. Warto w tym momencie zwrócić uwagę na kwestie:

- Jakie informacje z profilu koleżanki/kolegi są według Was potencjalnie niebezpieczne?
- Jakie zmiany powinny zostać wprowadzone do profilu, by był on bezpieczny?

ZASADA: CHROŃ SWOJĄ PRYWATNOŚĆ (5 MINUT)

Nauczyciel informuje uczniów o pierwszej sieciakowej zasadzie bezpiecznego korzystania z sieci, nawiązując do efektów osiągniętych w ostatnim ćwiczeniu.

Slajd 5 prezentacji „Lekcja 2 – wariant I”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Jak zobaczyliście, uzupełniając swoje profile, aby chronić swoją prywatność w sieci, należy zadbać o wiele

szczegółów. Prywatność jest jednym z obszarów, o które trzeba dbać, by w sieci czuć się bezpiecznie. Aby wszyscy wiedzieli, jak dbać o własne bezpieczeństwo online, Sieciaki stworzyły pięć podstawowych zasad bezpiecznego korzystania z internetu. Poprzednie ćwiczenie dotyczyło pierwszej z tych zasad, która brzmi:

Nie podawaj swoich danych osobowych, takich jak: imię, nazwisko, numer telefonu czy adres domowy.

Zadbaj o swój wizerunek. Jeśli publikujesz w sieci swoje zdjęcia, zadbaj, by widzieli je tylko Twoi znajomi. Nie umieszczaj w sieci zdjęć, które mogą Ci zaszkodzić dziś lub za jakiś czas.

Zapamiętajcie ją. Wkrótce poznacie kolejne z pięciu zasad.

MISJA 4 (5 MINUT)

Nauczyciel przypomina uczniom misję 4. I pyta o uczucia postaci z kreskówki z tej misji.

Slajd 6 prezentacji „Lekcja 2 – wariant I”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Pamiętacie historię Piotrka, który zastanawiał się, czy umówić się na spotkanie z Olcią? Kiedy Piotrek zdecydował się pójść na spotkanie, okazało się, że dziewczyny robiły sobie z niego żarty. Jak myślicie, jak mógł czuć się Piotrek w tej sytuacji?

Nauczyciel podsumowuje wypowiedzi uczniów. Ważne, aby wśród odpowiedzi pojawiły się stwierdzenia: Piotrek mógł czuć: upokorzenie, strach, żal, złość, rozczarowanie.

Jak widzieliście, żart, który Olcia zrobiła Piotrkowi, sprawił, że chłopcu zrobiło się przykro. Czasem spotkania z osobami poznanymi w sieci mogą wywołać bardzo nieprzyjemne odczucia i inne poważne konsekwencje.

ĆWICZENIE 3 – SPOTKANIA Z OSOBAMI POZNANYMI W SIECI (15 MINUT)

Nauczyciel rozdaje uczniom karteczki samoprzylepne (post-it) w dwóch kolorach. Ważne, aby każdy uczeń otrzymał kilka karteczek danego koloru. Następnie tłumaczy zasady ćwiczenia.

Slajd 7 prezentacji „Lekcja 2 – wariant I”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Za moment rozdaję Wam samoprzylepne karteczki w dwóch kolorach. Na karteczkach w kolorze ... (nauczyciel podaje kolor) zapiszcie, proszę, odpowiedzi na pytanie: „Dlaczego nie powinno się spotykać z osobami poznanymi w sieci?”. Natomiast na karteczkach w kolorze ... (nauczyciel podaje kolor) odpowiedzi na pytanie: „Co zrobić, gdy ktoś poznany w sieci zaproponuje nam spotkanie?”. Kiedy Wasze odpowiedzi będą gotowe, zbiorę karteczki.

Nauczyciel zapisuje pytania na tablicy. Gdy uczniowie zapiszą odpowiedzi, zbiera karteczki i przykleja je pod odpowiednim pytaniem. Następnie czyta odpowiedzi uczniów na pierwsze pytanie, grupuje podobne stwierdzenia i podsumowuje.

Ważne, aby wśród odpowiedzi na pierwsze pytanie pojawiły się te dotyczące zagrożenia życia, zdrowia, bezpieczeństwa dzieci. Natomiast przy odpowiedzi na drugie pytanie, ważne, aby pojawiły się takie odpowiedzi jak: odmowa spotkania, poinformowanie o propozycji spotkania rodziców, rodziny, nauczyciela czy wychowawcy.

Przykładowe podsumowanie:

Z karteczek z Waszymi odpowiedziami wynika, że spotkanie się z osobami poznanymi w sieci może nieść

za sobą poważne konsekwencje. Poznając kogoś w internecie, nigdy nie możemy mieć pewności, że ta osoba jest z nami szczerą i ma wobec nas dobre intencje. Skoro już wiemy, że nie należy się spotykać z osobami poznanymi w sieci, jak reagować na propozycje spotkania? Zgodnie z Waszymi odpowiedziami, ważne, aby o otrzymanym zaproszeniu na spotkanie z osobą poznaną w sieci poinformować rodziców, wychowawców czy inną zaufaną osobę dorosłą.

Karteczki z odpowiedziami uczniów można przykleić do dużego arkusza, tworząc plakat informacyjny, który zostanie po zajęciach zawieszony w sali.

ZASADA: NIE UFAJ OSOBOM POZNANYM W SIECI (5 MINUT)

Nauczyciel opowiada uczniom o drugiej sieciakowej zasadzie bezpiecznego korzystania z internetu.

Slajd 8 prezentacji „Lekcja 2 – wariant I”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Wszystko to, co wypracowaliście na swoich karteczkach Sieciaki ujęły w drugiej zasadzie bezpieczeństwa w sieci. Brzmi ona:

Nie ufaj osobom poznanym w sieci!

Nigdy nie można w 100% zaufać komuś poznanemu w sieci. Nie spotykaj się z osobami poznanymi w internecie. O propozycjach spotkania od internetowych znajomych informuj rodziców.

Zapamiętajcie ją dobrze, podobnie jak pierwszą zasadę. Pamiętajcie, że poznawanie nowych osób w sieci może być ryzykowne. Nigdy nie wiadomo, kim naprawdę jest osoba, którą właśnie poznaliście.

ĆWICZENIE 4 – NETYKIETA (15 MINUT)

Nauczyciel zaprasza uczniów do ćwiczenia dotyczącego netykiety. Uczniowie łączą się w małe 3–4-osobowe grupy. Nauczyciel rozdaje grupom karty ćwiczenia (Załącznik 2).

Slajd 9 prezentacji „Lekcja 2 – wariant I”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Przed Wami kolejne ćwiczenie. Podzielcie się na 3–4-osobowe zespoły. Za moment rozdaję kartki, na których widnieje 10 różnych stwierdzeń dotyczących komunikacji online. Waszym zadaniem jest zastanowić się i wspólnie zdecydować, które zdania są prawdziwe, a które – fałszywe.

Na koniec ćwiczenia nauczyciel wybiera osoby, które czytają poszczególne stwierdzenia wraz z prawidłowymi odpowiedziami.

PODSUMOWANIE I PRACA DOMOWA (5 MINUT)

Nauczyciel podsumowuje przeprowadzone zajęcia.

Przykładowe podsumowanie:

Dziś powtórzyliśmy sobie i uzupełniliśmy materiał z pierwszych 5 misji kursu e-learning. Poznaliśmy też dwie zasady bezpiecznego korzystania z internetu, które – mam nadzieję – każdy z Was będzie pamiętał. Na kolejnych zajęciach poznacie kolejne sieciakowe zasady. Zanim jednak się to stanie zrealizujcie następnych 5 misji kursu e-learning. Jest to Wasza praca domowa.

Lekcja 3 (90 minut)

Po zakończeniu zajęć dziecko:

- wyjaśnia, czym jest cyberprzemoc
- wymienia uczucia, jakie mogą pojawić się u osoby doświadczającej cyberprzemocy
- reaguje w sposób konstruktywny na cyberprzemoc
- jest świadomy roli, jaką odgrywa świadek cyberprzemocy
- zna konsekwencje grożące sprawcy cyberprzemocy
- identyfikuje hejt w sieci i reaguje na niego konstruktywnie
- wie, gdzie szukać pomocy w sytuacji problemów online
- rozumie konsekwencje wynikające z odwiedzania podejrzanych stron i klikanie w podejrzane reklamy

Przebieg zajęć:

WPROWADZENIE (8 MINUT)

Nauczyciel wita uczniów. Odwołując się do treści prezentowanych w kursie, podsumowuje dotychczas poruszone tematy. Dla przypomnienia uczniom kolejnych pięciu misji z kursu e-learning nauczyciel powinien posługiwać się prezentacją multimedialną (załącznik do scenariusza).

Slajd 1 prezentacji „Lekcja 3 – wariant I”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Witajcie, za Wami kolejnych pięć misji. Tematy w nich poruszane były trudne i mogły w Was wywołać wiele emocji. Być może ktoś z Was miał już do czynienia z cyberprzemocą, hejtem czy też podejrzanyymi stronami lub reklamami. W kursie e-learning poznaliście kilka historii osób, które doświadczyły przykrych sytuacji w sieci. Dziś przypomnimy sobie nieco to, czego dowiedzieliście się w kursie, a także uzupełnimy tę wiedzę.

Opcjonalnie zaleca się, by na początku zajęć przeprowadzić krótki test dla uczniów dotyczący wiedzy przekazywanej w kursie. Proponowane pytania znajdują się w załączniku B. Załącznik należy wydrukować i rozdać uczniom do samodzielnego zakreslenia prawidłowych odpowiedzi. Następnie nauczyciel zbiera karty odpowiedzi, po zakończonej lekcji sprawdza je i nagradza uczniów, którzy odpowiedzieli prawidłowo na wszystkie pytania.

ĆWICZENIE 1 – OFIARA CYBERPRZMOCY (15 MINUT)

Nauczyciel wyświetla prezentację multimedialną i przeprowadza ćwiczenie. Do realizacji ćwiczenia potrzebne będą wycięte karteczki z wypisanymi emocjami (Załącznik 3).

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Zapraszam Was do ćwiczenia. Mam dla Was przygotowane karteczki, na których zostały wypisane różne emocje. Chętne osoby będą losowały karteczkę. Następnie będą prezentowały daną emocję przed klasą w formie pantomimy. Zadaniem reszty grupy jest odgadnięcie, o jaką emocję chodzi. Zaczynamy!

Kiedy wszystkie emocje zostaną odgadnięte, nauczyciel zadaje uczniom pytanie:

Przypominając sobie ostatnie misje, jak uważacie, w jakiej sytuacji może znajdować się osoba, u której pojawiają się takie emocje?

W razie trudności nauczyciel nakierowuje uczniów na prawidłową odpowiedź (podpowiedź: Są to emocje, które mogą się pojawić u ofiary cyberprzemocy). Następnie podsumowuje przeprowadzone ćwiczenie.

Slajd 2 prezentacji „Lekcja 3 – wariant I”

Emocje, które zaprezentowaliście, mogą pojawić się u osoby doświadczającej cyberprzemocy. Mogą pojawić się tylko niektóre lub wszystkie naraz. Mogą się mieszać, zmieniać. To wszystko pokazuje, jak trudna jest sytuacja ofiary cyberprzemocy. Patrząc na listę tych emocji, możecie sobie wyobrazić, jak trudno jest zmierzyć się z tak nieprzyjemnymi odczuciami. Czasem osoby, będąc pod wpływem silnych emocji, podejmują decyzje, które mogą zagrozić ich bezpieczeństwu. Tak właśnie było z Mimi, która zdecydowała się uciec z domu. Choć wszyscy w klasie wiedzieli, co działo się z Mimi przed ucieczką, nikt nie zdecydował się jej pomóc.

ĆWICZENIE NR 2 – ROLA ŚWIADKA CYBERPRZMOCY (15 MINUT)

Nauczyciel zaprasza uczniów do ćwiczenia. Dzieli uczniów na 6 zespołów (tak, by każdy opis sytuacji opracowywały 2 zespoły) i każdej grupie rozdaje opisy sytuacji (Załącznik 4).

Slajd 3 prezentacji „Lekcja 3 – wariant I”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Czas na kolejne ćwiczenie. Za moment podzielicie się na 6 zespołów. Każda grupa otrzyma ode mnie opis sytuacji. Waszym zadaniem będzie wspólne opracowanie listy odpowiedzi na zadane w treści ćwiczenia pytania.

Gdy już wszystkie zespoły zakończą pracę, nauczyciel prosi o wyznaczenie reprezentantów grup. Nauczyciel czyta poszczególne opisy sytuacji i prosi uczniów o przedstawienie swoich rozwiązań. Ważne, aby po każdym przeczytanym opisie sytuacji, następowała prezentacja rozwiązań. Wśród odpowiedzi uczniów powinny znaleźć się pomysły, takie jak: zwrócenie uwagi sprawcy, że źle postępuje i wsparcie ofiary – stanięcie po jej stronie. Po ostatniej prezentacji następuje podsumowanie ćwiczenia.

Przykładowe podsumowanie:

Waszym zadaniem w tym ćwiczeniu było wcielić się w rolę świadka cyberprzemocy. Wymieniliście dużo możliwych działań, jakie może podjąć osoba, która widzi, że ktoś doświadcza cyberprzemocy w sieci, jest ośmieszany, obrażany czy poniżany online. Rola świadków jest bardzo ważna. Na świadkach przemocy online ciąży duża odpowiedzialność. To właśnie oni mogą przerwać łańcuch przemocy. Ważne, aby będąc świadkiem, nie powielać, przesyłać, lajkować ośmieszających czy obraźliwych materiałów. Robiąc to, świadek może stać się sprawcą cyberprzemocy.

ĆWICZENIE NR 3 – SPRAWCA CYBERPRZMOCY (7 MINUT)

Na koniec bloku tematycznego o cyberprzemocy nauczyciel przeprowadza krótką burzę mózgów dotyczącą motywów działania sprawców cyberprzemocy.

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Na koniec części o cyberprzemocy chcę Was zapytać, jak myślicie: dlaczego niektórzy dopuszczają się przemocy w sieci?

Odpowiedzi uczniów są zapisywane na tablicy. Ważne, aby wśród odpowiedzi znalazły się takie kwestie jak: chęć zemsty; złość na kogoś; dla żartu; by zaistnieć wśród kolegów i koleżanek. Na koniec nauczyciel podsumowuje ćwiczenie.

Przykładowe podsumowanie:

Motywy działania sprawcy cyberprzemocy są różne. Czasem może to być chęć zemsty na kimś, z kim popadliśmy w konflikt, czasem może to być chęć zrobienia komuś żartu. Ważna tu jest kwestia złudnej anonimowości w sieci. Zarówno Sowa, jak i Robert nie przypuszczali, że zostaną zidentyfikowani. Pamiętajcie, że nikt w internecie nie jest anonimowy. Każdy z Was powinien też zapamiętać, że zgodnie z prawem nie można publikować zdjęć czy filmów z wizerunkiem osób, które nie wyraziły na to zgody.

O MISJI 9 (5 MINUT)

Nauczyciel wprowadza uczniów w tematykę hejtu i mowy nienawiści.

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

W misjach, które wykonywaliście ostatnio, była mowa o różnego rodzaju nieprzyjemnych, trudnych sytuacjach online. Chcę, abyśmy przeszli teraz do tematu hejtu i mowy nienawiści. Mam nadzieję, że dobrze pamiętacie informacje zawarte w kursie.

ĆWICZENIE NR 4 – HEJT I MOWA NIENAWIŚCI (10 MINUT)

Nauczyciel wprowadza uczniów w ćwiczenie. Na rzutniku wyświetla odpowiedni slajd z prezentacji.

Slajd 4 prezentacji „Lekcja 3 – wariant I”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Sprawdźmy więc, czy każdy z Was nauczył się rozpoznawać hejt i mowę nienawiści. Przed Wami ćwiczenie. Za moment wyświetlę Wam 8 cytatów z sieci. Waszym zadaniem będzie przeczytanie każdego z nich i podjęcie decyzji, czy dany cytat jest przejawem hejtu lub mowy nienawiści czy nie jest. Swoją decyzję wyrażicie poprzez głosowanie.

ZASADA „SZANUJ INNYCH W SIECI” (10 MINUT)

Nauczyciel prezentuje dzieciom trzecią sieciakową zasadę bezpiecznego korzystania z internetu. Rozdaje dzieciom „Zasady antyhejtowe” (Załącznik 5). Czyta je ze slajdu prezentacji i krótko omawia każdą z nich.

Slajd 5 prezentacji „Lekcja 3 – wariant I”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Hejt w sieci to bardzo negatywne zjawisko. Aby hejtu było mniej, warto dawać innym dobry przykład. Wśród sieciakowych zasad jest też jedna dotycząca hejtu. Brzmi ona:

Szanuj innych w sieci!

Pamiętaj, by traktować innych z szacunkiem. Swoje zdanie wyrażaj, nie obrażając nikogo. Nie reaguj agresją na agresję.

Rozdam Wam teraz „Zasady antyhejtowe”. Jest to zbiór kilku prostych punktów, które podpowiedzą Wam, jak reagować na hejt. Omówmy je wspólnie.

Slajd 6 prezentacji „Lekcja 3 – wariant I”

ĆWICZENIE NR 5 – GDZIE SZUKAĆ POMOCY? – DYSKUSJA (15 MINUT)

Nauczyciel wprowadza dzieci w ćwiczenie. Wskazuje na tematy poruszane w kursie: cyberprzemoc, hejt i niebezpieczne treści.

Slajd 7 prezentacji „Lekcja 3 – wariant I”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Rozmawialiśmy dziś o przemocy w internecie, hejcie i mowie nienawiści. Wśród misji, które zrealizowaliście w kursie, był także temat niebezpiecznych treści, czyli podejrzanych stron www i reklam. W tym przypadku musicie pamiętać, by nie klikać w reklamy i nie otwierać stron, które wydają Wam się podejrzane. Pamiętajcie też, aby informacje znalezione w sieci dokładnie sprawdzać. Nie wszystkie treści w internecie są prawdziwe.

Zastanówmy się teraz, co można zrobić w sytuacji, gdy jesteśmy ofiarą lub świadkiem cyberprzemocy, gdy napotkamy w sieci na hejt lub coś, co nas zaniepokoi lub przestraszy. Czekam na Wasze pomysły.

Nauczyciel moderuje dyskusję i zapisuje na tablicy odpowiedzi uczniów. Ważne, aby wśród odpowiedzi znalazły się rozwiązania: poinformować rodziców, wychowawcę, psychologa, pedagoga szkolnego lub inną zaufaną osobę dorosłą, zgłosić hejt lub inny obraźliwy materiał do administratora strony, zadzwonić do Telefonu Zaufania dla Dzieci i Młodzieży 116 111. Na koniec dyskusji nauczyciel podsumowuje zaproponowane przez dzieci rozwiązania i uzupełnia je, jeśli jest taka konieczność.

PODSUMOWANIE (5 MINUT)

Przykładowe podsumowanie:

Za nami kolejnych pięć misji. Poruszyliśmy dziś tematy dotyczące cyberprzemocy, hejtu i niebezpiecznych treści. Poznaliśmy kolejną sieciakową zasadę, którą – mam nadzieję – wszyscy zapamiętacie. Zapamiętajcie też efekty ostatniego ćwiczenia. Ważne, aby szukać pomocy w trudnych sytuacjach online. Tej pomocy mogą Wam udzielić rodzice, nauczyciele, np. wychowawca klasy, lub szkolny psycholog czy pedagog. Możecie też zwrócić się o pomoc do konsultantów Telefonu Zaufania dla Dzieci i Młodzieży, dzwoniąc pod bezpłatny numer 116 111.

Przed Wami ostatni etap naszej przygody z sieciakowym kursem e-learning. Pora na ostatnie pięć misji. W ramach pracy domowej zrealizujcie misje 11–15. Rozwiążcie ostatnią krzyżówkę, otwórzcie wrota do siedziby Sieciaków. Na kolejną lekcję przynieście wydrukowane dyplomy zakończenia kursu.

Lekcja 4 (90 minut)

Po zakończeniu zajęć dziecko:

- ma świadomość konieczności odpowiedniej konfiguracji zabezpieczeń urządzenia, za pomocą którego korzysta z sieci
- szanuje cudzą własność w sieci
- zna zasady dokonywania bezpiecznych zakupów online
- zachowuje równowagę między czasem spędzonym w sieci a poza nią
- ma świadomość konsekwencji wynikających z nadmiernego korzystania z internetu
- wie, gdzie szukać pomocy w sytuacji zagrożenia online.

Przebieg zajęć:

WPROWADZENIE (8 MINUT)

Nauczyciel wita uczniów. Odwołując się do treści prezentowanych w kursie, podsumowuje dotychczas poruszone tematy. Dla przypomnienia uczniom ostatnich pięciu misji kursu e-learning, nauczyciel powinien wykorzystać prezentacją multimedialną (załącznik do scenariusza).

Slajd 1 prezentacji „Lekcja 4 - wariant I”

Slajd 2 prezentacji „Lekcja 4 - wariant I”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Witam Was na ostatniej lekcji poświęconej zagadnieniom poruszonym w kursie e-learning „Misja: Bezpieczny internet”. Za Wami ostatnie 5 misji. Gratuluję ukończenia kursu. Ostatnie misje, które zrealizowaliście, dotyczyły tematów, takich jak: zabezpieczanie urządzeń, prawa autorskie, zakupy online, nadmierne korzystanie z internetu, a także tego, gdzie można szukać pomocy w sytuacji zagrożenia online. Dziś podsumujemy i uzupełnimy te tematy.

Opcjonalnie zaleca się, by na początku zajęć przeprowadzić krótki test dla uczniów dotyczący wiedzy przekazywanej w kursie. Proponowane pytania znajdują się w załączniku C. Załącznik należy wydrukować i rozdać uczniom do samodzielnego zakreslenia prawidłowych odpowiedzi. Następnie nauczyciel zbiera karty odpowiedzi, po zakończonej lekcji sprawdza je i nagradza uczniów, którzy odpowiedzieli prawidłowo na wszystkie pytania.

ĆWICZENIE NR 1 – ZABEZPIECZ SWOJE URZĄDZENIE (10 MINUT)

Nauczyciel wprowadza dzieci w ćwiczenie. Zadaniem dzieci będzie rozwiązanie dwóch rebusów, które nauczyciel zaprezentuje na slajdach prezentacji.

Slajd 3 prezentacji „Lekcja 4 - wariant I”

Slajd 4 prezentacji „Lekcja 4 - wariant I”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Za moment na ekranie wyświetlę Wam zagadki. Będą to dwa rebusy związane tematycznie z misją 11 „Zabezpiecz swoje urządzenie”. Przyjrzyjcie się uważnie. Waszym zadaniem jest odgadnąć hasła ukryte w rebusach, a następnie wytłumaczyć je.

Po rozwiązaniu rebusów nauczyciel podsumowuje ćwiczenie, uzupełniając informacje podane wcześniej przez dzieci.

Przykładowe podsumowanie:

Aby bezpiecznie korzystać z internetu, należy pamiętać nie tylko o sieciowych zasadach bezpieczeństwa, ale także zadbać o urządzenie, za pomocą którego łączymy się z siecią. W internecie grasuje mnóstwo wirusów i robaków, które mogą zepsuć nasz sprzęt. By do tego nie dopuścić, należy pamiętać o zainstalowaniu programu antywirusowego i aktualizacji. Dzięki regularnym aktualizacjom nasze urządzenie będzie zabezpieczone także przed tymi wirusami, które dopiero co powstały.

ĆWICZENIE NR 2 – PRAWA AUTORSKIE (15 MINUT)

Nauczyciel wprowadza uczniów w kolejne ćwiczenie. Do jego realizacji będą potrzebne arkusze pracy wydrukowane dla każdego ucznia (Załącznik 6).

Slajd 5 prezentacji „Lekcja 4 – wariant I”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Zapraszam Was do kolejnego ćwiczenia. Tym razem dotyczy ono misji 12 – „Prawa autorskie”. Rozdam Wam arkusze, na których wypisano 10 stwierdzeń. Waszym zadaniem będzie ustalić, czy dane stwierdzenie jest prawdziwe czy fałszywe.

Po zakończeniu uzupełniania nauczyciel wspólnie z dziećmi sprawdza prawidłowe odpowiedzi. Każde stwierdzenie jest omawiane przez nauczyciela.

Przykładowe podsumowanie:

Szanowanie cudzej własności w sieci jest niezwykle ważne. Pamiętajcie, jak zakończyła się historia Ani, która przepisała z internetu wypracowanie i przeczytała w klasie, twierdząc, że jest to jej praca? Wykorzystywanie cudzej własności w sieci i prezentowanie jej jako własnej to po prostu kradzież. Każdy, kto tak postępuje, staje się zwykłym Kradziejem. Aby tak się nie stało, korzystając z materiałów znalezionych w internecie, trzeba podawać źródło ich pochodzenia.

ĆWICZENIE NR 3 – ZAKUPY ONLINE (12 MINUT)

Nauczyciel wprowadza uczniów w ćwiczenie dotyczące bezpiecznych zakupów online. Dzieci łączą się w dwuosobowe zespoły.

Slajd 6 prezentacji „Lekcja 4 – wariant I”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Przed Wami kolejne ćwiczenie. Tym razem zajmiemy się tematem bezpiecznych zakupów online. W kursie doradzaliście Marti, która kupiła etui na telefon dla swojej mamy i długo czekała na przesyłkę. Za moment wyświetlę Wam historię Tadzika, który zgłosił się do Sieciaków z prośbą o pomoc. Waszym zadaniem będzie wymyślić w parach listę porad, które Sieciaki mogłyby udzielić Tadzikowi.

Po zakończonej pracy dzieci prezentują swoje listy rozwiązań. Na koniec nauczyciel podsumowuje ćwiczenie.

Przykładowe podsumowanie:

Podczas zakupów online trzeba zachować szczególną czujność. Korzystnie wyglądająca oferta może okazać się próbą oszustwa. Przed zakupem warto sprawdzić opinie o sprzedawcy i zapoznać się regulaminem sklepu. Ważne też, aby o pomysłach zakupów online poinformować rodziców. Należy też zachować ostrożność w czasie korzystania z aplikacji mobilnych. Mogą w nich być znajdować się tzw. mikropłatności czyli opcja zakupów wewnątrz aplikacji. Dokonywanie zakupów w aplikacjach należy koniecznie skonsultować z rodzicami.

O MISJI 14 (2 MINUTY)

Nauczyciel przypomina uczniom treść misji 14 „Nadmierne korzystanie z internetu”.

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Pamiętacie historię Szymona, który tak bardzo zaangażował się grę, że był gotów zrezygnować z wycieczki z przyjaciółmi, by tylko móc dalej grać. Szymon zdecydowanie za dużo czasu spędzał w internecie. A jak jest z Wami? Sprawdźmy to.

ĆWICZENIE NR 4 – TEST / ZASADA „KORZYSTAJ Z UMIAREM Z INTERNETU” (10 MINUT)

Nauczyciel wprowadza uczniów w ćwiczenie dotyczące nadmiernego korzystania z internetu.

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Za moment rozdadam Wam krótki test, za pomocą którego sprawdzimy, czy potraficie zachować równowagę między czasem spędzonym w sieci a poza nią.

Nauczyciel rozdaje uczniom arkusze z testem (Załącznik 7). Po rozwiązaniu testu, nauczyciel pyta uczniów, jakie są ich refleksje po teście. Następnie podsumowuje ćwiczenie, odnosząc się do kolejnej sieciakowej zasady bezpiecznego korzystania z sieci.

Slajd 7 prezentacji „Lekcja 4 – wariant I”

Przykładowe podsumowanie:

Internet daje nam szerokie możliwości. Dzięki niemu możemy uczyć się nowych rzeczy czy rozwijać nasze zainteresowania. Internet może też dostarczać nam rozrywki. Ważne jednak, aby nie zaniedbywać aktywności poza siecią. Kolejna sieciakowa zasada bezpiecznego korzystania z sieci mówi:

Korzystaj z umiarem z internetu!

Zbyt długie korzystanie z komputera, tabletu czy smartfona może zaszkodzić Twojemu zdrowiu i pogorszyć kontakty ze znajomymi.

Musicie wiedzieć, że spędzanie dużej ilości czasu w internecie może wywołać bóle głowy czy popsuć wzrok. Możecie przestać mieć czas dla znajomych i na wypełnianie obowiązków domowych, co może negatywnie wpłynąć na relację z rodzicami. Zapamiętajcie sieciakową zasadę i pamiętajcie także o aktywnościach poza siecią. Możliwości na spędzanie wolnego czasu jest mnóstwo, w kolejnym ćwiczeniu przyjrzymy się bliżej konkretnym pomysłom na to, co można ciekawego i rozwijającego można robić poza internetem.

ĆWICZENIE NR 5 – KONSTRUKTYWNE SPĘDZANIE WOLNEGO CZASU (15 MINUT)

Nauczyciel wprowadza uczniów w kolejne ćwiczenie. Dzieli klasę na dwie grupy.

Slajd 8 prezentacji „Lekcja 4 – wariant I”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Aby konstruktywnie spędzać czas poza siecią, trzeba mieć pomysł, co można robić w wolnym czasie. Na slajdzie widzicie kilka pomysłów na to, co można robić innego niż korzystanie z internetu. Waszym zadaniem będzie uzupełnienie tej listy o własne pomysły. Podzielę Was teraz na dwie grupy. Zadaniem grup będzie wypracowanie listy pomysłów na aktywności, jakie można podjąć w wolnym czasie. Po zakończeniu pracy stworzymy sobie wspólną listę. Do dzieła!

Po zakończonej pracy w grupach nauczyciel wiesza listy z pomysłami na tablicy. Następnie wybiera dwóch uczniów – reprezentantów poszczególnych grup – do czytania list. Nauczyciel podkreśla wyjątkowe pomysły na spędzenie wolnego czasu inaczej, niż korzystając z komputera. Na koniec podsumowuje ćwiczenie.

Przykładowe podsumowanie:

To, że internet ma wiele zalet jest bezdyskusyjne. Ważne jednak, aby zachować równowagę między czasem spędzonym w sieci a poza nią. Sport, spotkania ze znajomymi, wspólne wyjścia czy wycieczki rodzinne także mogą dostarczyć nam mnóstwa przyjemnych doświadczeń.

ZASADA „MÓW, JEŚLI COŚ JEST NIE TAK” (5 MINUT)

Nauczyciel omawia z dziećmi piątą sieciakową zasadę bezpiecznego korzystania z internetu.

Slajd 9 prezentacji „Lekcja 4 – wariant I”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Pora, abyście poznali ostatnią z pięciu sieciakowych zasad bezpiecznego korzystania z internetu. Jest ona bardzo ważna, ponieważ dotyczy sytuacji, kiedy w sieci przydarzy nam się coś złego. Oto ona:

Mów, jeśli coś jest nie tak!

W sytuacji, kiedy ktoś lub coś Cię w internecie zaniepokoi lub wystraszy, koniecznie opowiedz o tym rodzicom lub innej zaufanej osobie dorosłej. Możesz w takiej sytuacji skontaktować się z Telefonem Zaufania dla Dzieci i Młodzieży, dzwoniąc pod bezpłatny numer 116 111.

Ważne, abyście, korzystając z sieci, nie tylko unikali zagrożeń, ale także pamiętali, gdzie możecie szukać pomocy, gdy przydarzy się Wam coś niepokojącego. Zapamiętajcie tę zasadę dokładnie.

ĆWICZENIE NR 6 – GDZIE SZUKAĆ POMOCY? (10 MINUT)

Nauczyciel wprowadza uczniów w zasady ćwiczenia. Nauczyciel dzieli dzieci na zespoły dwuosobowe, następnie rozdaje każdemu z nich po jednym opisie sytuacji (Załącznik 8).

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Przed Wami przedostatnie zadanie w tym cyklu zajęć. Za chwilę, w parach, zapoznacie się z bohaterami, którym przytrafiły się trudne sytuacje online. Waszym zadaniem będzie wypracowanie pomysłów, gdzie Wasze postaci mogą zwrócić się o pomoc.

Po zakończonej pracy w parach nauczyciel prosi wybranych uczniów o zaprezentowanie opisu sytuacji wraz z wypracowanymi pomysłami. Po przedstawieniu, o ile jest taka potrzeba, pomysły są uzupełniane przez resztę klasy.

PODSUMOWANIE I PRACA DOMOWA (3 MINUTY)

Nauczyciel podsumowuje zajęcia i informuje uczniów o zadaniu do wykonania w ramach pracy domowej.

Slajd 10 prezentacji „Lekcja 4 – wariant I”

Przykładowe podsumowanie:

Za nami cykl zajęć dotyczących kursu e-learning „Misja: Bezpieczny internet”. W czasie naszych lekcji, poza podsumowaniem wiedzy przekazywanej w kursie, poznaliście pięć sieciakowych zasad bezpieczeństwa. Ważne jest dla mnie, abyście je wszyscy dokładnie zapamiętali i stosowali się do nich w czasie korzystania z internetu. Tych pięć zasad to niezbędne minimum, by zapewnić sobie bezpieczeństwo w sieci. Wiedźcie, że kiedy przydarzy się Wam coś niepokojącego w sieci, możecie się z tym do mnie zwrócić. Wspólnie postaramy się zaradzić trudnej sytuacji.

Na slajdzie widzicie pięć sieciakowych zasad. Za chwilę każdy z Was wylosuje karteczkę, na której wypisana będzie jedna sieciakowa zasada. Waszym zadaniem będzie przygotować plakat dotyczący wylosowanej zasady. To będzie Wasza praca domowa. Na kolejnych zajęciach wybierzemy najlepsze plakaty i wywiesimy je w szkole, by informowały wszystkich uczniów, co zrobić, by być bezpiecznym w sieci. Dziękuję!

Opcjonalnie pracę domową można wykonać w podziale na pięć zespołów. Wtedy każdy zespół przygotowuje plakat dotyczący jednej sieciakowej zasady.

Korzystając z wiedzy zdobytej w kursie „Misja: Bezpieczny internet” w serwisie Sieciaki.pl, odpowiedz na poniższe pytania. Pamiętaj, tylko jedna odpowiedź jest poprawna.

1. Aby hasło było bezpieczne powinno zawierać:
 - A. Wielkie i małe litery, znaki specjalne.
 - B. Litery oraz cyfry.
 - C. Cyfry, małe i wielkie litery.
 - D. Cyfry, małe i wielkie litery oraz znaki specjalne.

2. Julia zakłada sobie konto w serwisie internetowym. Wypełnia formularz, w którym pytają o szczegółowe informacje. Podawanie których informacji może być szczególnie niebezpieczne?
 - A. Imię i nazwisko, numer telefonu.
 - B. Imię, nazwisko, hobby.
 - C. Zainteresowania, adres szkoły, miejsce, gdzie spędziło się ostatnie wakacje.
 - D. Imię, nazwisko, adres zamieszkania, numer telefonu.

3. Sandra wróciła z wakacji. Bardzo chciałaby pochwalić się znajomym swoimi zdjęciami z wycieczki. Które z poniższych rozwiązań będzie dla Sandry najbezpieczniejsze?
 - A. Sandra umieszcza zdjęcia na forum szkolnym, udostępniając je wszystkim uczniom.
 - B. Sandra publikuje swoje zdjęcia w serwisie, ograniczając ich widoczność tylko do zaufanej grupy znajomych.
 - C. Sandra przesyła mailem swoje zdjęcia z plaży do koleżanek i kolegów.
 - D. Sandra publikuje w serwisie społecznościowym wszystkie swoje zdjęcia z wakacji i udostępnia je wszystkim.

4. Bartek otrzymał wiadomość w serwisie społecznościowym: *Hej Bartek. Wiesz, że uczymy się w tej samej szkole? Ja też tak jak Ty lubię jeździć na deskorolce. Może spotkamy się i pojeździmy razem? Ania. Co powinien zrobić Bartek?*
 - A. Bartek może umówić się z Anią. W końcu co może złego wyniknąć ze spotkania z koleżanką ze szkoły?
 - B. Bartek powinien powiedzieć rodzicom o tej wiadomości. Wspólnie ustalą, jak powinien zachować się Bartek.
 - C. Bartek powinien dowiedzieć się więcej o Ani, a potem zgodzić się na spotkanie.
 - D. Bartek powinien zgłosić tę wiadomość na policję.

5. Według zasad netykiety w sieci powinniśmy:
 - A. Zamieszczać w wiadomościach mnóstwo emotikonów, by dokładnie wyrazić, co czujemy.
 - B. Rozsyłać znajomym łańcuszki internetowe i czekać, aż przepowiednie w nich zawarte spełnią się.
 - C. Używać wielkich liter, kiedy zwracamy się do konkretnej osoby, np. Ciebie, Tobie itp.
 - D. Pisać małymi i wielkimi literami.

Korzystając z wiedzy zdobytej w kursie „Misja: Bezpieczny internet” w serwisie Sieciaki.pl, odpowiedz na poniższe pytania. Pamiętaj, tylko jedna odpowiedź jest poprawna.

1. Cyberprzemoc to
 - A. przemoc z użyciem internetu i telefonów, np. wyzywanie, straszenie poniżanie kogoś w internecie lub przy użyciu telefonu.
 - B. Przemoc z użyciem telefonów i tabletów.
 - C. Obrażanie innych na forum szkolnym.
 - D. Filmowanie innych bez ich zgody.

2. Mariusz dostał na komunikatorze link do filmiku, który ktoś nakręcił w szatni po wf-ie. Na filmie widać, jak uczniowie naśmiewają się z Julka, kolegi z klasy Mariusza. Pod filmem zaczyna pojawiać się coraz więcej obraźliwych komentarzy. Jak powinien zachować się Mariusz?
 - A. Mariusz powinien stworzyć swoją wersję filmiku wyśmiewającego Julka.
 - B. Mariusz powinien przestać ten filmik dalej, niech wszyscy mają szansę trochę się pośmiać.
 - C. Mariusz nie powinien przysyłać filmiku dalej. Powinien pokazać go rodzicom lub innej zaufanej osobie dorosłej, by wspólnie wypracować pomysł, jak pomóc Julkowi.
 - D. Mariusz powinien zabawnie skomentować filmik z Julkiem w roli głównej.

3. Iza pokłóciła się z bratem. Jest na niego wściekła. Wymyśliła więc, by w odwecie włamać się na konto brata w serwisie społecznościowym i umieścić w jego imieniu kilka złośliwych komentarzy na jego klasowym forum. Jak powinna zachować się Iza?
 - A. Iza powinna naradzić się z najlepszą przyjaciółką, by dopracować swój plan w najmniejszych szczegółach.
 - B. Iza powinna porozmawiać z bratem i powiedzieć mu, jak bardzo zezłościła ją ich kłótnia.
 - C. Włamanie na konto brata może być za trudne. Iza powinna wymyślić inną zemstę.
 - D. Iza powinna poskarżyć się rodzicom na brata.

4. Pod zdjęciem Karoliny zaczęły pojawiać się nieprzyjemne i obraźliwe komentarze. Co powinna zrobić Karolina?
 - A. Karolina powinna odpisać wszystkim hejterom w taki sam sposób.
 - B. Karolina powinna zastanowić się, czy ma przestać korzystać z internetu.
 - C. Karolina powinna usunąć hejterskie komentarze lub zgłosić je do administratora serwisu.
 - D. Karolina powinna poszukać porady u przyjaciółki, jak odegrać się na hejterach.

5. Jasek trenuje pływanie. Ostatnio zastanawiał się, jak poprawić swoją formę. Zaczął szukać w sieci informacji na ten temat. Trafił na reklamę tabletek, które w krótkim czasie mają wpłynąć na rozwój mięśni, przez co jego forma zdecydowanie się poprawi. Jak powinien zachować się Jasek?
 - A. Jasek powinien namówić mamę na zakup tabletek. Liczy się przecież dobra forma.
 - B. Jasek powinien pokazać mamie lub tacie reklamę i porozmawiać z nimi, czy taki sposób poprawy formy jest faktycznie dobrym pomysłem.
 - C. Jasek powinien kupić tabletki za swoje kieszonkowe.
 - D. Jasek powinien poszukać w sieci najtańszej oferty sprzedaży tabletek.

Korzystając z wiedzy zdobytej w kursie „Misja: Bezpieczny internet” w serwisie Sieciaki.pl, odpowiedz na poniższe pytania. Pamiętaj, tylko jedna odpowiedź jest poprawna.

1. Aktualizacja to:
 - A. Wpisywanie do kalendarza terminów zbliżających się kartkówek i klasówek.
 - B. Odliczanie dni pozostałych do wakacji.
 - C. Proces pobieraniu najnowszych elementów danego programu, np. bazy wirusów w przypadku programu antywirusowego.
 - D. Proces zapisywania plików graficznych na dysku zewnętrznym.

2. By szanować prawa autorskie w sieci nie można:
 - A. Kopiować części lub całości czyjś dzieła i przypisać sobie jego autorstwa.
 - B. Umieszczać komentarzy pod czyjąś pracą.
 - C. Korzystać z internetu w czasie odrabiania prac domowych.
 - D. Przesyłać znajomym linków do ciekawych stron www.

3. Zosia chciałaby kupić w sieci nową superdeskorolkę. O co powinna zadbać Zosia?
 - A. Przede wszystkim Zosia powinna zadbać, aby deskorolka, którą wybierze, była w jej ulubionym kolorze. Reszta nie jest istotna.
 - B. Zosia powinna poprosić o pomoc rodziców, by wspólnie zadbać, aby zakup był bezpieczny. Razem powinni sprawdzić m.in. opinie o sprzedawcy.
 - C. Zosia może śmiało kupować deskorolkę, jeśli tylko ma na ten cel pieniądze.
 - D. Zosia powinna zadbać, by kupić lepszą deskorolkę, niż mają jej koledzy.

4. Bartek uwielbia grać w gry online. Ważne jednak dla niego są także spotkania z kolegami i wspólne mecze. Co powinien zrobić Bartek, aby zachować równowagę między czasem spędzonym w sieci a poza nią?
 - A. Bartek powinien zrezygnować z gier online.
 - B. Bartek powinien ustalić sobie limit czasu, jaki przeznacza na grę.
 - C. Bartek mógłby grać w grę w każde popołudnie, a z kolegami spotykać się dwa razy w miesiącu.
 - D. Bartek mógłby spotykać się z kolegami po lekcjach, a w nocy grać w grę.

5. Kiedy w internecie coś nas zaniepokoi lub przestraszy, możemy zwrócić się o pomoc do:
 - A. Rodziców.
 - B. Nauczycieli.
 - C. Telefonu Zaufania dla Dzieci i Młodzieży 116 111.
 - D. Wszystkie odpowiedzi są poprawne.

Uzupełnij poniższy profil w serwisie społecznościowym. Zwróć uwagę na ustawienia prywatności – przy każdej wpisanej przez Ciebie informacji zaznacz, komu ją udostępniasz:

– widoczne dla wszystkich

– widoczne dla znajomych

– widoczne tylko dla Ciebie

Twoje zdjęcie profilowe	Nick:	
	Imię:	
	Nazwisko:	
	Adres zamieszkania:	
	Nr telefonu:	
	Adres e-mail:	
	Szkoła:	
Co najchętniej robisz w wolnym czasie?	 	
Twoje hobby:	 	
Ostatnie wakacje spędziłeś(-aś):	 	

Zapoznaj się ze zdaniami w tabelce. Przy każdym stwierdzeniu zaznacz, czy jest prawdziwe czy fałszywe.

	PRAWDA	FAŁSZ
1. Łańcuszki internetowe to superzabawa! Warto rozsyłać je znajomym, aby i im przyniosły szczęście.		
2. Bez potrzeby nie powinniśmy pisać wielkimi literami, gdyż oznaczają KRZYK.		
3. W wiadomościach mailowych warto często używać emotikonek, aby wyrazić swoje uczucia.		
4. W sieci każdy jest anonimowy.		
5. Każdy jest odpowiedzialny za swoje działania, również w internecie.		
6. Z Bełkotem należy walczyć. Najlepszą metodą jest atak słowny, np. kłótnia.		
7. Korzystając z materiałów znalezionych w sieci, zawsze powinniśmy podawać źródło ich pochodzenia.		
8. Zwracając się do konkretnej osoby w sieci, powinniśmy pamiętać o używaniu wielkiej litery w zaimkach: Ty, Tobie, Ci itd.		

Smutek

Brak wiary

Wstyd

Przygnębienie

Bezsilność

Złość

Wściekłość

Poczucie krzywdy

Sytuacja A

Ola pokłóciła się z Sylwią i Beatą w czasie przerwy między lekcjami. Na kolejnej lekcji dziewczyny robią potajemnie Oli zdjęcie i dodają do niego kilka elementów tak, by ośmieszyć koleżankę. Następnie przesyłają to zdjęcie do wszystkich w klasie, w tym także do Marty, przyjaciółki Oli. Niektóre osoby z klasy zaczynają patrzeć na Olę drwiącym wzrokiem, podśmiewają się z niej. Ola w końcu orientuje się, że ktoś zrobił jej zdjęcie i niekorzystnie je przerobił, przez co stała się obiektem żartów w klasie. Ola jest załamana. Marta zastanawia się, jak może pomóc Oli. Co może zrobić Marta?

Sytuacja B

Piotrek gra w piłkę nożną w drużynie osiedlowej. Idzie mu całkiem nieźle. Ostatnio drużyna Piotrka osiąga same sukcesy. Po ostatnim zwycięskim meczu Piotrek zaczął dostawać obraźliwe sms-y i wiadomości na komunikatorze. Opowiedział o wszystkich starszemu bratu. Brat Piotrka dowiedział się, że po sieci krąży filmik z męskiej szatni, na którym widać, jak Piotrek bez koszulki tańczy i cieszy się ze zwycięstwa. Pod filmikiem znajdowało się wiele komentarzy, których autorzy wyśmiewali się z Piotrka. Co może zrobić brat Piotrka?

Sytuacja C

Janek znów nie dał ściągnąć Julii od siebie na sprawdzianie z matematyki. Julka jest wściekła na Janka. Wymyśla podstęp. Namawia Ankę, aby najpierw poprosiła Janka, by pokazał jej, jak logować się na szkolne forum, a potem by na chwilę odciągnęła go od komputera. Kiedy Janek odejdzie od komputera, Julka wykorzysta to, że Janek nie zdążył się wylogować, i napisze obraźliwe komentarze w jego imieniu. Inni na pewno będą mieli do Janka pretensje. Anka ma wątpliwości, czy przyłączyć się do mściwego planu Julki. Co może zrobić Anka?

ZASADY ANTYHEJTOWE

Zastanów się zanim odpowiesz na hejterski komentarz. Nie daj się ponieść emocjom, nie odpowiadaj pod wpływem chwili.

Jeżeli bardzo się złościś, napisz odpowiedź, a potem weź głęboki oddech i skasuj ją.

Nie odpowiadaj agresją na agresję. W ten sposób jedynie prowokujesz hejtera do dalszego obrażania.

Nie lajkuj, nie udostępniaj hejterskich komentarzy. W ten sposób jedynie zwiększasz ich zasięg.

Jeżeli możesz, kasuj nienawistne komentarze.

Zgłaszaj hejt i mowę nienawiści, korzystając z opcji dostępnych na forach lub w mediach społecznościowych.

Nie każda krytyka to hejt. Odróżniaj hejt od konstruktywnej krytyki.

Gdy coś Ci się nie podoba lub Cię denerwuje, wyraż to kulturalnie, nie hejtuj.

Nie rezygnuj z tego, co robisz, myślisz i mówisz tylko ze względu na hejterów.

Jeżeli nie możesz poradzić sobie z hejterem, zgłoś to osobie zaufanej lub zadzwoń na bezpłatny numer Telefonu Zaufania dla Dzieci i Młodzieży: 116 111.

Zapoznaj się z poniższymi stwierdzeniami, a następnie zaznacz, które z nich są prawdziwe, a które fałszywe.

	PRAWDA	FAŁSZ
1. Przy odrabianiu prac domowych nie można korzystać z internetu.		
2. Zgodnie z prawem nie można przywłaszczać sobie czyjegoś dzieła, np. tekstu, filmu, grafiki czy muzyki, i przypisywać sobie jego autorstwa.		
3. Plagiat to kopiowanie części lub całości czyjegoś dzieła i przypisywanie sobie jego autorstwa.		
4. Pobieranie i udostępnianie innym plików z ulubioną muzyką jest dozwolone.		
5. Kradziej brzydzi się cudzą własnością.		
6. Przesyłanie znajomym linków do ciekawych blogów jest niezgodnie z prawem.		
7. Oglądanie filmów online jest karalne.		
8. Udostępnianie za darmo programu, za który producent pobiera opłaty, jest legalne.		
9. Korzystanie z darmowych programów antywirusowych jest niezgodne z prawem.		
10. Kopiowanie gotowych tekstów wypracowań i podpisywanie ich własnym nazwiskiem to kradzież.		

Zapoznaj się z trzema poniższymi pytaniami. W każdym pytaniu zaznacz jedną odpowiedź.

1. Który z poniższych opisów najbardziej do Ciebie pasuje?

- A. Czuję zmęczenie, często boli mnie głowa i pieką oczy. Często kłócę się z rodzicami, rzadko się widuję z przyjaciółmi.
- B. Czasem miewam gorsze dni, boli mnie wtedy głowa, denerwuję się z byle powodu.
- C. Czuję się dobrze i mam dobry humor. Często spotykam się ze znajomymi i organizujemy sobie różne ciekawe zajęcia.

2. Co najczęściej robisz w wolnym czasie?

- A. Gram na komputerze, piszę na czacie z kumplami, oglądam śmieszne filmiki w internecie.
- B. Czasem spotykam się ze znajomymi, ale najczęściej spędzam wolny czas, korzystając z internetu.
- C. Spotykam się ze znajomymi, chodzę na zajęcia dodatkowe, korzystam z internetu.

3. Ile godzin dziennie korzystasz z sieci?

- A. Powyżej 4 godzin dziennie.
- B. Około 2–3 godzin dziennie.
- C. Do godziny dziennie.

Rozwiązanie:

Najwięcej odpowiedzi A

Nie jest dobrze. Wszystko wskazuje na to, że mogłeś zatracić umiar w korzystaniu z internetu. Porozmawiaj o tym z rodzicami. Wspólnie ustalcie, jakiej pomocy potrzebujesz. Postaraj się więcej czasu spędzać na świeżym powietrzu. Ustal sobie dzienny limit czasu na korzystanie z komputera.

Najwięcej odpowiedzi B

Spędzasz w sieci dość dużo czasu. Jeśli to się nie zmieni, być może zaczniesz odczuwać skutki nadmiernego korzystania z komputera, takie jak: bóle głowy, zmęczenie, pieczenie oczu, nerwowość czy wręcz kłótność. Postaraj się zachować równowagę między czasem spędzonym w sieci a poza nią.

Najwięcej odpowiedzi C

Udaje Ci się zachować równowagę między czasem spędzonym w internecie a poza nim. Oby tak dalej! Poza korzystaniem z sieci umiesz mądrze zagospodarować swój wolny czas. Dzięki temu żadna sfera Twojego życia nie jest zaniedbana. Brawo!

Sytuacja A

Basia zawsze lubiła rysować. Ulubionym obiektem jej prac były konie. Niedawno Basia postanowiła pokazać swoje rysunki w internecie. Opublikowała kilka z nich na szkolnym forum. Niestety nie wszyscy uczniowie zachwycili się talentem Basi. Pod jej pracami zaczęły pojawiać się nieprzyjemne, obraźliwe komentarze. Uczniowie zaczęli wyśmiewać się z niej, jej rysunków i tego, że lubi konie. Niektórzy sugerowali wręcz, że nie powinna w ogóle rysować. Basi zrobiło się bardzo przykro. Gdzie Basia może szukać pomocy?

Sytuacja B

Błażej lubi spędzać czas online. Dużo gra w gry sieciowe, trochę czatuje ze znajomymi. Od niedawna zdarza mu się pisać z osobą o nicku GameRKA2004. Fajnie im się pisze. Okazuje się, że mają podobne zainteresowania, lubią te same gry online. Błażej czuje, że mógłby GameRCE2004 powiedzieć wszystko. Wczoraj dostał od GameRKI2004 wiadomość:

Hej Błażej! Wiesz, mam wrażenie, że znamy się od zawsze. Tak dobrze mi się z Tobą pisze. Może więc się spotkamy? Może w piątek?

Błażej nie wie, co odpisać. Z jednej strony chciałby pójść na spotkanie i wreszcie zobaczyć GameRKE na żywo, z drugiej strony ma obawy. Gdzie Błażej może szukać pomocy?

Sytuacja C

Łukasz zawsze lubił spotykać się z kumplami, Markiem i Bartkiem. Chłopcy wspólnie spędzali dużo czasu. Grali w piłkę, jeździli na deskorolkach. W ostatnim czasie Marek przestał mieć czas dla kolegów. Łukasz zauważył, że Marek spędza dużo czasu w internecie. Bartkowi udało się dowiedzieć, że Marka wciągnęła jakaś nowa, strategiczna gra online. Marek opuścił się też w nauce. Jego kłopoty stały się na tyle poważne, że może nie zdać do kolejnej klasy. Łukasz i Bartek zastanawiają się, co mogą zrobić, by odzyskać kumpla. Gdzie chłopcy mogą szukać pomocy?

Wariant II

Lekcja 1 (45 minut)

Po zakończeniu zajęć dziecko:

- potrafi wyjaśnić, czym jest internet
- podaje przykłady możliwych aktywności w internecie
- ma świadomość zagrożeń online
- zna fabułę projektu Sieciaki.pl
- zna zasady działania kursu e-learning „Misja: Bezpieczny internet”

Przebieg zajęć:

WPROWADZENIE (3 MINUTY)

Nauczyciel wita uczniów i wprowadza w temat zajęć.

Slajd 1 prezentacji „Lekcja 1 – wariant II”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Witam Was na lekcji wprowadzającej do kursu e-learning „Misja: Bezpieczny internet” w serwisie Sieciaki.pl. W najbliższym czasie zdobędziecie wiedzę o tym, jak bezpiecznie korzystać z internetu oraz jak unikać zagrożeń online. Ważne, abyście przed przystąpieniem do kursu dowiedzieli się nie tylko, jakie są zasady realizacji kursu, ale także poznali podstawowe informacje o internecie i serwisie Sieciaki.pl.

ĆWICZENIE NR 1 (8 MINUT)

Nauczyciel wprowadza uczniów w zasady krótkiej zabawy ruchowej, która pomoże zobrazować dzieciom, czym jest internet.

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Zapraszam Was do krótkiej zabawy. Ustawcie się obok siebie, tworząc koło. Wyciągnijcie przed siebie obydwie ręce i złapcie przypadkowe dłonie kolegów i koleżanek. Ważne, by nie łapać dłoni tylko osób stojących obok siebie, a także aby żadna dłoń nie została bez pary.

Ważne, aby dzieci utworzyły sieć rąk. Kiedy wszystkie dzieci połączą się, nauczyciel pomaga dzieciom wyobrazić sobie, czym jest internet, a także zapoznaje uczniów z definicją internetu.

Wyobraźcie sobie, że jesteście komputerami, a Wasze ręce łączami internetowymi. Tak właśnie wygląda internet. Jest to ogólnosiwiatowa sieć połączonych ze sobą komputerów. Internet jest już praktycznie w każdym domu. Mało tego, obecnie możemy go mieć cały czas przy sobie, w naszym telefonach, tabletach itp.

ĆWICZENIE NR 2 (10 MINUT)

Nauczyciel zaprasza uczniów do dyskusji o możliwościach internetu. Odpowiedzi uczniów zapisuje na tablicy. Ważne, aby tak moderować dyskusję, by dzieci podawały przykłady pozytywnych zastosowań sieci.

Slajd 2 prezentacji „Lekcja 1 – wariant II”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Teraz zapraszam Was do dyskusji o możliwościach internetu. Co, Waszym zdaniem, można robić w internecie?

Po zebraniu odpowiedzi dzieci nauczyciel podsumowuje dyskusję, przechodząc do zagadnienia zagrożeń w internecie.

Przykładowe podsumowanie:

Jak widzicie, na naszej tablicy pojawiło się wiele odpowiedzi, które są dowodami na to, że internet można wykorzystywać w pozytywny sposób. W sieci możemy kontaktować się z innymi, rozwijać swoje zainteresowania, grać w gry, uczyć się nowych rzeczy, prezentować innym naszą twórczość czy też relaksować się, np. słuchając muzyki. Korzystając z internetu, nie możemy jednak zapominać, że poza wieloma zaletami, wiążą się z nim także zagrożenia.

O ZAGROŻENIACH (2 MINUTY)

Nauczyciel informuje dzieci o istnieniu zagrożeń online.

Slajd 3 prezentacji „Lekcja 1 – wariant II”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Internet ma nam wiele do zaoferowania, ale niestety nie zawsze jest bezpieczny. Korzystając z sieci, musimy pamiętać, że nie wszyscy ludzie w sieci mają dobre intencje. Może się tak zdarzyć, że w czasie korzystania z internetu coś was zaniepokoi lub wystraszy. Aby wiedzieć, jak bezpiecznie korzystać z sieci, a także jak radzić sobie z niebezpiecznymi sytuacjami online, przygotowano kurs e-learning „Misja: Bezpieczny internet”.

O SIECIAKACH (4 MINUTY)

Nauczyciel przedstawia dzieciom zarys fabuły projektu Sieciaki.pl.

Slajd 4 prezentacji „Lekcja 1 – wariant II”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Kurs e-learning, o którym już była dziś mowa, to najważniejszy element serwisu Sieciaki.pl. W kursie spotkacie Sieciaki, czyli dzieci, które mają specjalne umiejętności internetowe – wiedzą, jak bezpiecznie korzystać z sieci. Ich przeciwnikami są Sieciuchy, sprawcy internetowego zła. Cały czas trwa walka dobra ze złem. Sieciaki starają się zaszkodzić nieczym planom Sieciuchów i ratują dzieci z opresji w sieci. Już niebawem, w kursie, poznacie zarówno członków drużyny Sieciaków, jak i wstrętne Sieciuchy.

O KURSIE (15 MINUT)

Nauczyciel zapoznaje uczniów z zasadami realizacji kursu e-learning „Misja: Bezpieczny internet”.

Slajd 5 prezentacji „Lekcja 1 – wariant II”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Przed Wami ciekawa przygoda. Już niedługo przystąpicie do realizacji kursu e-learning „Misja: Bezpieczny internet”. Kurs ten składa się z 15 części, które zostały nazwane misjami. Każda misja dotyczy innego tematu z zakresu bezpieczeństwa w internecie, np. prywatności, znajomości w sieci, cyberprzemocy, hejtu, zakupów online czy nadmiernego korzystanie z sieci. W każdej misji spotkacie robota NetRobiego – pomocnika drużyny Sieciaków, który pełni funkcję przewodnika po kursie.

Slajd 6 prezentacji „Lekcja 1 – wariant II”

W misjach czekają na Was kreskówki, filmy, testy, quizy, rebusy i gry. Każda misja to spora dawka wiedzy i zadania, które pomogą Wam wykorzystać tę wiedzę w praktyce.

Kurs podzielony jest na 3 etapy po 5 misji w każdym. Na zakończenie misji 5, 10 i 15 czekają na Was zadania specjalne. Będą to 3 krzyżówki, które sprawdzą, czy zapamiętaliście przekazywane Wam do tej pory informacje. Ważne więc, aby uważnie przechodzić poszczególne misje, by później udzielać prawidłowych odpowiedzi w krzyżówkach i uzyskać z nich hasła główne. Hasła główne z 3 krzyżówek tworzą hasło końcowe, które będzie Wam potrzebne, by otworzyć wrota do MegaCentrum Zabezpieczeń – siedziby Sieciaków.

Slajd 7 prezentacji „Lekcja 1 – wariant II”

Po zakończonych krzyżówkach po misji 5, 10, 15 czeka na Was także awans. Rozwiązując poszczególne krzyżówki, macie szansę na zdobycie rang: po 1. krzyżówce – asystenta Sieciaków, po 2. krzyżówce – pomocnika NetRobiego, by po 3. krzyżówce stać się prawdziwym Sieciakiem.

Slajd 8 prezentacji „Lekcja 1 – wariant II”

Aby przystąpić do kursu e-learning, należy założyć konto w serwisie Sieciaki.pl. Ważne, aby zrobić to wspólnie z rodzicami. Do założenia konta w serwisie niezbędny będzie adres e-mail.

Następnie, gdy już konto w serwisie Sieciaki.pl będzie aktywne, należy kliknąć w pozycję „Misja: Bezpieczny internet” w menu głównym i przystąpić do misji 1. Każda następna misja będzie Wam udostępniona w 2 dni po ukończeniu poprzedniej.

PRACA DOMOWA (3 MINUTY)

Nauczyciel zadaje dzieciom, by w ramach pracy domowej założyły sobie konta w serwisie Sieciaki.pl oraz zrealizowały misje 1–5. Nauczyciel informuje dzieci, że po ukończeniu przez nie misji 5 i rozwiązaniu pierwszej krzyżówki w kursie, odbędzie się kolejna lekcja poświęcona tematyce bezpieczeństwa online.

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Waszym zadaniem domowym jest zarejestrowanie się w serwisie Sieciaki.pl i wykonanie pierwszych pięciu misji. Gdy ukończycie misję 5 i rozwiążecie pierwszą krzyżówkę, odbędzie się lekcja podsumowująca tematy poruszone w kursie.

Na koniec nauczyciel odpowiada na pytania i wątpliwości uczniów odnośnie do przeprowadzonej lekcji bądź pracy domowej.

Lekcja 2 (90 minut)

Lekcja ta jest lekcją podsumowującą i uzupełniającą treści zawarte w 15 częściach kursu e-learning „Misja: Bezpieczny internet”. Lekcja ta ma charakter konkursu składającego się z 3 etapów.

W każdym etapie lekcji proponujemy inne formy aktywności.

W czasie realizowania lekcji nauczyciel korzysta z załączników oraz prezentacji multimedialnej „Lekcja 2 – wariant II”

Zasady realizacji konkursu:

1. Konkurs realizowany jest w podziale na 3 etapy.
2. Zakres tematyczny konkursu:
 - Etap 1 – Misje 1–5 kursu e-learning „Misja: Bezpieczny internet”
 - Etap 2 – Misje 6–10 kursu e-learning „Misja: Bezpieczny internet”
 - Etap 3 – Misje 11–15 kursu e-learning „Misja: Bezpieczny internet”
3. Uczniowie biorą udział w konkursie w podziale na 4–6 osobowe grupy.
4. Każdy uczeń angażuje się w ustalanie prawidłowych rozwiązań poszczególnych ćwiczeń.
5. Do prezentacji rozwiązań poszczególnych etapów konkursu nauczyciel tak wybiera uczniów, aby każdy miał okazję zaprezentować na forum efekty pracy swojej grupy.
6. W każdej aktywności nauczyciel decyduje o zakresie pracy uczniów, uwzględniając ich możliwości, np. decyduje o liczbie pytań, na które mają odpowiadać uczniowie w określonym czasie.
7. Każdy etap konkursu jest punktowany:
 - za każdą prawidłowo rozwiązaną aktywność zespół otrzymuje 1 punkt
 - zespół, który jako pierwszy jest w stanie podać prawidłowe rozwiązanie danej aktywności otrzymuje 1 punkt dodatkowo
 - zespół, któremu nie udało się prawidłowo zrealizować aktywności nie otrzymuje punktu
 - po etapie 3 konkursu następuje rozstrzygnięcie. Punkty zostają podliczone. Uczniowie stanowiący zespół o największej liczbie punktów otrzymują od nauczyciela nagrodę np. może to być ocena bardzo dobra wpisana w dziennik klasy lub dodatkowe punkty z zachowania.

Po zakończeniu zajęć dziecko:

- dba o swoje bezpieczeństwo w sieci
- korzysta z wiedzy wyniesionej z kursu e-learning „Misja: Bezpieczny internet”
- zna zasady bezpiecznego korzystania z internetu

Przebieg zajęć:

WPROWADZENIE (5 MINUT)

Nauczyciel wprowadza uczniów w temat zajęć. Podsumowuje dokonania uczniów w kursie e-learning „Misja: Bezpieczny internet”.

Slajd 1 prezentacji „Lekcja 2 – wariant II”

Slajd 2 prezentacji „Lekcja 2 – wariant II”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Na dzisiejszych zajęciach podsumujemy i uzupełnimy sobie wiedzę, jaką zdobywaliście w trakcie realizacji 15 misji kursu „Misja: Bezpieczny internet” w serwisie Sieciaki.pl. Za Wami 15 misji, w których zmierzyliscie się z różnymi tematami. Poznaliście zasady, jak chronić swoją prywatność w sieci. Przyglądaliście się zjawisku

cyberprzemocy z punktu widzenia zarówno ofiary i świadka, jak i sprawcy. Dowiedzieliście się, jak reagować na hejt i niebezpieczne treści online. Nauczycieliście się dbać o swoje urządzenia, a także jak z bezpiecznie korzystać z materiałów znalezionych w internecie, nie łamiąc przy tym praw autorskich. Dowiedzieliście się wreszcie, co robić, by zakupy w sieci były bezpieczne, a także dlaczego nadmierne korzystanie z internetu może okazać się szkodliwe. Dowiedzieliście się, gdzie szukać pomocy, gdy w internecie coś Was zaniepokoi lub przestraszy. Rozwiązywaliście krzyżówki, a tym samym zdobyliście hasło główne do MegaCentrum Zabezpieczeń i staliście się pełnoprawnymi Sieciakami. Brawo! Dziś zaproponuję Wam zabawy, w których będziecie musieli wykorzystać wiedzę zdobytą w kursie.

Opcjonalnie można zapytać uczniów o wrażenia po realizacji kursu e-learning.

ZASADY KONKURSU (5 MINUT)

Nauczyciel wprowadza uczniów w zasady realizacji konkursu. Przed rozpoczęciem konkursu nauczyciel przygotowuje tabelkę do wpisywania punktów poszczególnym zespołom.

Slajd 3 prezentacji „Lekcja 2 – wariant II”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Za chwilę rozpoczniemy naszą zabawę. Będzie to konkurs, w którym Waszym zadaniem będzie wykazać się wiedzą zdobytą w kursie. Nasz konkurs będzie składał się z trzech części, po których będzie następować krótkie podsumowanie. Zanim zaczniemy podzielę Was na grupy. Każda z grup będzie wspólnie rozwiązywać przekazane Wam zadanie. Ważne, aby każdy z Was mocno zaangażował się w ćwiczenia, ponieważ od Waszej postawy i wiedzy zależeć będzie sukces grupy. Po każdym ćwiczeniu będę wybierać reprezentantów grup, którzy będą prezentować efekty pracy na forum. Za każdym razem wybiorę inne osoby tak, aby każdy miał szansę się wypowiedzieć przed klasą. Każda grupa, która prawidłowo rozwiąże przekazane zadanie, otrzyma punkt. Dodatkowy punkt otrzyma ten zespół, który prawidłowe rozwiązanie będzie mógł podać jako pierwszy. Zespół, któremu nie uda się wypracować poprawnej odpowiedzi, nie otrzyma punktu. Na koniec naszej lekcji podsumujemy sobie punkty wszystkich zespołów. Ci z Was, którzy będą członkami zespołu z największą liczbą punktów, zostaną wyróżnieni.

Na koniec nauczyciel dopytuje uczniów, czy zasady konkursu są dla nich jasne. Po ewentualnym wyjaśnieniu bądź uzupełnieniu przechodzi do podziału uczniów na grupy.

KONKURS – ĆWICZENIE NR 1 (10 MINUT)

Nauczyciel wprowadza uczniów w zasady pierwszego ćwiczenia. Rozdaje uczniom arkusze z pytaniami (Załącznik 1). Nauczyciel czuwa nad zaangażowaniem wszystkich członków zespołów w rozwiązywanie ćwiczenia. Nauczyciel kontroluje czas realizacji ćwiczenia.

Na arkuszu pracy uczniów znajduje się 8 pytań dotyczących misji 1–5. Nauczyciel decyduje, na ile pytań mają odpowiedzieć uczniowie, dostosowując liczbę pytań do ich możliwości (w zależności od wieku uczniów, ich tempa pracy itp.).

Slajd 4 prezentacji „Lekcja 2 – wariant II”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Przed Wami pierwszy etap naszego konkursu. Za chwilę rozdram Wam arkusze z testem. Test ten dotyczy wiedzy, którą zdobywaliście w pierwszych pięciu misjach kursu e-learning. Waszym zadaniem jest wspólnie zapoznać się z pytaniami i ustalić, która odpowiedź jest prawidłowa. Macie na to 10 minut. Proszę, abyście podnieśli rękę, w momencie, gdy uda Wam się udzielić odpowiedzi na wszystkie pytania. Po zakończonej pracy reprezentanci grup przedstawią Wasze odpowiedzi. Wtedy też przyznam Wam punkty.

Po zakończonym ćwiczeniu nauczyciel wybiera reprezentantów z poszczególnych grup, którzy zaprezentują przed klasą efekty pracy zespołu.

OMÓWIENIE (5 MINUT)

Nauczyciel zaprasza przed klasę reprezentantów poszczególnych grup. Uczniowie po kolei odczytują prawidłowe odpowiedzi. Następnie nauczyciel przyznaje punkty zespołom, które prawidłowo rozwiązały ćwiczenie. Przyznaje także punkt dodatkowy dla grupy, która prawidłowo wykonała to ćwiczenie jako pierwsza.

Slajd 5 prezentacji „Lekcja 2 – wariant II”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Zapraszam teraz reprezentantów trzech zespołów, abyście zaprezentowali prawidłowe odpowiedzi na pytania z testu wraz z uzasadnieniem.

ZASADY: CHROŃ SWOJĄ PRYWATNOŚĆ; NIE UFAJ OSOBOM POZNANYM W SIECI (5 MINUT)

Nauczyciel informuje uczniów o pierwszej sieciakowej zasadzie bezpiecznego korzystania z sieci, nawiązując do efektów osiągniętych w ostatnim ćwiczeniu.

Slajd 6 prezentacji „Lekcja 2 – wariant II”

Slajd 7 prezentacji „Lekcja 2 – wariant II”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Jak mieliście okazję przekonać w początkowych misjach kursu, aby chronić swoją prywatność w sieci, należy zadbać o wiele szczegółów. Prywatność jest jednym z obszarów, o które trzeba dbać, by w sieci czuć się bezpiecznie. Aby wszyscy wiedzieli, jak dbać o własne bezpieczeństwo online, Sieciaki stworzyły pięć podstawowych zasad bezpiecznego korzystania z internetu. Poprzednie ćwiczenie dotyczyło pierwszej z tych zasad, która brzmi:

Nie podawaj swoich danych osobowych, takich jak: imię, nazwisko, numer telefonu czy adres domowy.

Zadbaj o swój wizerunek. Jeśli publikujesz w sieci swoje zdjęcia, zadbaj, by widzieli je tylko Twoi znajomi. Nie umieszczaj w sieci zdjęć, które mogą Ci zaszkodzić dziś lub za jakiś czas.

Zapamiętajcie ją.

W kursie mieliście też okazję poznać historię Piotrka, który umówił się z Olcią na spotkanie. Jak widzieliście, nie wyszło mu to na dobre. O ostrożności przy zawieraniu znajomości i spotykaniu się z osobami poznanymi w sieci mówi druga sieciakowa zasada bezpiecznego korzystania z sieci:

Nie ufaj osobom poznanym w sieci!

Nigdy nie można w 100% zaufać komuś poznanemu w sieci. Nie spotykaj się z osobami poznanymi w internecie. O propozycjach spotkania od internetowych znajomych informuj rodziców.

Podobnie, jak pierwszą zasadę i tę dobrze zapamiętajcie. Pamiętajcie, że poznawanie nowych osób w sieci może być ryzykowne. Nigdy nie wiadomo, kim naprawdę jest osoba, która właśnie poznaliście.

KONKURS – ĆWICZENIE NR 2 (10 MINUT)

Nauczyciel wprowadza uczniów w zasady drugiego ćwiczenia. Rozdaje uczniom arkusze z opisem sytuacji problemowej (Załącznik 2).

Slajd 8 prezentacji „Lekcja 2 – wariant II”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Przechodzimy do drugiego etapu naszej zabawy. Za chwilę rozdaję Wam arkusze, na których znajdują się opisy pewnej sytuacji. Poznacie bohaterów, którym w internecie przytrafiło się coś złego. Waszym zadaniem jest wspólne wypracowanie możliwych rozwiązań, które może podjąć bohater opisu. Podobnie, jak przy poprzednim ćwiczeniu, macie na to 10 minut. Pamiętajcie, że ważne jest aby każdy z Was brał udział w pracy nad rozwiązaniem zadania. Proszę, aby podniósł rękę ten zespół, który najszybciej uzna, że zrealizował zadanie.

Po zakończonej pracy zespołów nauczyciel wybiera reprezentantów grup. Ważne, aby były to inne osoby niż w pierwszym etapie konkursu.

OMÓWIENIE (5 MINUT)

Nauczyciel zaprasza przed klasę reprezentantów poszczególnych grup. Uczniowie po kolei odczytują prawidłowe odpowiedzi. Następnie nauczyciel przyznaje punkty zespołom, które prawidłowo rozwiązały ćwiczenie. Przyznaje także punkt dodatkowy dla grupy, która prawidłowo wykonała to ćwiczenie jako pierwsza.

Slajd 9 prezentacji „Lekcja 2 – wariant II”

ZASADA „SZANUJ INNYCH W SIECI” (5 MINUT)

Nauczyciel prezentuje dzieciom trzecią sieciakową zasadę bezpiecznego korzystania z internetu. Rozdaje dzieciom „Zasady antyhejtowe” (Załącznik 3).

Slajd 10 prezentacji „Lekcja 2 – wariant II”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Czasem w internecie może spotkać nas coś nieprzyjemnego. Możemy doświadczyć przemocy, lub być obiektem hejterskich ataków. Hejt w sieci to bardzo negatywne zjawisko. Aby hejtu było mniej warto, dawać innym dobry przykład. Wśród sieciakowych zasad jest też jedna dotycząca hejtu. Brzmi ona:

Szanuj innych w sieci!

Pamiętaj, by traktować innych z szacunkiem. Swoje zdanie wyrażaj, nie obrażając nikogo. Nie reaguj agresją na agresję.

Rozdam Wam teraz „Zasady antyhejtowe”. Jest to zbiór kilku prostych punktów, które podpowiedzą Wam, jak reagować na hejt.

KONKURS – ĆWICZENIE NR 3 (10 MINUT)

Nauczyciel wprowadza uczniów w zasady ćwiczenia. Rozdaje uczniom arkusze pracy (Załącznik 4).

Slajd 11 prezentacji „Lekcja 2 – wariant II”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Przed Wami ostatni etap naszego konkursu. Tym razem Waszym zadaniem będzie odnalezienie haseł w wykreślance literowej. Po ich odnalezieniu wybierzcie sobie jedno, które chcecie wytłumaczyć. Ważne, aby podobnie, jak w poprzednich etapach naszej zabawy, wszyscy równie mocno zaangażowali się w pracę zespołu. Na rozwiązanie zadania macie 10 minut.

W arkuszu pracy ukrytych zostało 8 haseł. Nauczyciel decyduje, ile haseł mają odgadnąć dzieci, dostosowując liczbę haseł do możliwości uczniów.

Hasła do odnalezienia: prawa autorskie, aktualizacja, program antywirusowy, telefon zaufania, wirus, plagiat, regulamin, przywłaszczenie.

Po zakończonej pracy zespołów nauczyciel wybiera reprezentantów grup. Ważne, aby były to inne osoby niż w poprzednich etapach konkursu.

OMÓWIENIE (5 MINUT)

Po zakończonym ćwiczeniu, nauczyciel wybiera kolejnych reprezentantów grup, którzy prezentują efekty swojej pracy na forum. Następnie przyznawane są punkty za prawidłowe rozwiązanie zadania. Dodatkowy punkt przyznawany jest zespołowi, którym jako pierwszy był gotowy do zaprezentowania swoich prawidłowych odpowiedzi i wyjaśnienia wybranego hasła.

Slajd 12 prezentacji „Lekcja 2 – wariant II”

ZASADY: KORZYSTAJ Z UMIAREM Z INTERNETU; MÓW, JEŚLI COŚ JEST NIE TAK (10 MINUT)

Nauczyciel zapoznaje uczniów z dwoma ostatnimi zasadami bezpiecznego korzystania z internetu.

Slajd 13 prezentacji „Lekcja 2 – wariant II”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Internet daje nam szerokie możliwości. Dzięki niemu możemy uczyć się nowych rzeczy czy rozwijać nasze zainteresowania. Ważne jednak, aby nie zaniedbywać aktywności poza siecią. Tego właśnie dotyczy kolejna sieciakowa zasada bezpiecznego korzystania z sieci, która brzmi:

Korzystaj z umiarem z internetu!

Zbyt długie korzystanie z komputera, tabletu czy smartfona może zaszkodzić Twojemu zdrowiu i pogorszyć kontakty ze znajomymi.

Musicie wiedzieć, że spędzanie dużej ilości czasu w internecie może wywołać bóle głowy, może pogorszyć się Wasz wzrok, możecie przestać mieć czas dla znajomych i na wypełnianie obowiązków domowych, co może negatywnie wpłynąć na relację z rodzicami. Zapamiętajcie sieciakową zasadę i pamiętajcie także o aktywnościach poza siecią. Możliwości na spędzanie wolnego czasu jest mnóstwo, w kolejnym ćwiczeniu przyjrzymy się bliżej konkretnym pomysłom na to, co można ciekawego i rozwijającego można robić poza internetem.

Nauczyciel omawia z dziećmi piątą sieciakową zasadę bezpiecznego korzystania z internetu.

Slajd 14 prezentacji „Lekcja 2 – wariant II”

Przykładowa wypowiedź nauczyciela:

Pora, abyście poznali ostatnią z pięciu sieciakowych zasad bezpiecznego korzystania z internetu. Jest ona bardzo ważna, ponieważ dotyczy sytuacji, kiedy w sieci przydarzy nam się coś złego. Oto ona:

Mów, jeśli coś jest nie tak!

W sytuacji, kiedy ktoś lub coś Cię w internecie zaniepokoi lub wystraszy, koniecznie opowiedz o tym rodzicom lub innej zaufanej osobie dorosłej. Możesz w takiej sytuacji skontaktować się z Telefonem Zaufania dla Dzieci i Młodzieży, dzwoniąc pod bezpłatny numer 116 111.

Ważne, abyście, korzystając z sieci, nie tylko unikali zagrożeń, ale także pamiętali, gdzie możecie zwrócić się o pomoc, gdy przydarzy się Wam coś niepokojącego. Zapamiętajcie tę zasadę dokładnie.

ROZSTRZYGNIĘCIE KONKURSU (10 MINUT)

Nauczyciel rozstrzyga przeprowadzony konkurs. Podlicza punkty zebrane przez poszczególne grupy w trzech etapach zabawy. Wyłania zwycięzców, przyznaje wyróżnienia (np. oceny bardzo dobre dla uczniów zwycięskiego zespołu). Gratuluje uczniom wiedzy i dziękuje za wykazane zaangażowanie.

Slajd 15 prezentacji „Lekcja 2 – wariant II”

PODSUMOWANIE I PRACA DOMOWA (5 MINUT)

Nauczyciel podsumowuje zajęcia, informuje uczniów o zadaniu do wykonania w ramach pracy domowej.

Slajd 16 prezentacji „Lekcja 2 – wariant II”

Przykładowe podsumowanie:

Za nami zajęcia dotyczących kursu e-learning „Misja: Bezpieczny internet”. Poza sprawdzeniem swojej wiedzy wyniesionej z kursu, poznaliście dziś pięć sieciakowych zasad bezpieczeństwa. Ważne jest dla mnie, abyście je wszyscy dokładnie zapamiętali i stosowali się do nich w czasie korzystania z internetu. Te pięć zasad to niezbędne minimum, by zapewnić sobie bezpieczeństwo w sieci. Wiedźcie, że kiedy przydarzy się Wam coś niepokojącego w sieci możecie się z tym do mnie zwrócić. Wspólnie postaramy się zaradzić trudnej sytuacji.

Na slajdzie widzicie pięć sieciakowych zasad. Za moment każdy z zespołów wylosuje sobie karteczkę, na której wypisana będzie jedna sieciakowa zasada. Waszym zadaniem będzie przygotować plakat dotyczący wylosowanej zasady. To będzie Wasza praca domowa. Na kolejnych zajęciach wybierzemy najlepsze plakaty i wywiesimy je w szkole, by informowały wszystkich uczniów, co zrobić, by być bezpiecznym w sieci. Dziękuję!

Opcjonalnie pracę domową można wykonać w podziale na pięć zespołów. Każdy zespół przygotowuje plakat dotyczący jednej sieciakowej zasady.

Korzystając z wiedzy zdobytej w kursie „Misja: Bezpieczny internet” w serwisie Sieciaki.pl, odpowiedz na poniższe pytania. Pamiętaj, tylko jedna odpowiedź jest poprawna.

1. Aby hasło było bezpieczne powinno zawierać:
 - A. Wielkie i małe litery, znaki specjalne.
 - B. Litery oraz cyfry.
 - C. Cyfry, małe i wielkie litery.
 - D. Cyfry, małe i wielkie litery oraz znaki specjalne.

2. Bezpieczny login:
 - A. Powinien zawierać nasze imię.
 - B. Powinien zawierać nasze nazwisko.
 - C. Powinien składać się z naszego imienia, nazwiska i roku urodzenia.
 - D. Nie powinien zdradzać żadnych informacji o nas.

3. Julia zakłada sobie konto w serwisie internetowym. Wypełnia formularz, w którym pytają o szczegółowe informacje. Podawanie których informacji może być szczególnie niebezpieczne?
 - A. Imię i nazwisko, numer telefonu.
 - B. Imię, nazwisko, hobby.
 - C. Zainteresowania, adres szkoły, miejsce, gdzie spędziło się ostatnie wakacje.
 - D. Imię, nazwisko, adres zamieszkania, numer telefonu.

4. Sandra wróciła z wakacji. Bardzo chciałaby pochwalić się znajomym swoimi zdjęciami z wycieczki. Które z poniższych rozwiązań będzie dla Sandry najbezpieczniejsze?
 - A. Sandra umieszcza zdjęcia na forum szkolnym, udostępniając je wszystkim uczniom.
 - B. Sandra publikuje swoje zdjęcia w serwisie, ograniczając ich widoczność tylko do zaufanej grupy znajomych.
 - C. Sandra przesyła mailem swoje zdjęcia z plaży do koleżanek i kolegów.
 - D. Sandra publikuje w serwisie społecznościowym wszystkie swoje zdjęcia z wakacji i udostępnia je wszystkim.

5. Przy publikowaniu swoich zdjęć w internecie warto zadbać, by:
 - A. Były to rzeczywiście ładne i interesujące dla innych zdjęcia.
 - B. Były to zdjęcia, na których widać całą naszą sylwetkę, najlepiej w stroju kąpielowym.
 - C. Zdjęcia były widoczne tylko dla określonych przez nas osób.
 - D. Każdy mógł zobaczyć i skomentować nasze zdjęcie.

6. Bartek otrzymał wiadomość: *Hej Bartek. Wiesz, że uczymy się w tej samej szkole? Ja też tak jak Ty lubię jeździć na deskorolce. Może spotkamy się i pojeździmy razem? Ania.* Co powinien zrobić Bartek?
 - A. Bartek może umówić się z Anią. W końcu co może złego wyniknąć ze spotkania z koleżanką ze szkoły?
 - B. Bartek powinien powiedzieć rodzicom o tej wiadomości. Wspólnie ustalą, jak powinien zachować się Bartek.
 - C. Bartek powinien dowiedzieć się więcej o Ani, a potem zgodzić się na spotkanie.
 - D. Bartek powinien zgłosić tę wiadomość na policję.

7. Spotkania z osobami poznanymi w sieci:

- A. Są bezpiecznym i prostym sposobem na poznanie kogoś interesującego.
- B. Są niebezpieczne. Nie wiadomo, czy osoba, z którą się umawiamy, jest rzeczywiście tym, za kogo się podaje.
- C. Aby były bezpieczne, powinny odbywać się wieczorem w odosobnionym miejscu.
- D. Będą bezpieczne, jeśli wybierzemy się na nie z psem.

8. Według zasad netykiety w sieci powinniśmy:

- A. Zamieszczać w wiadomościach mnóstwo emotikonów, by dokładnie wyrazić, co czujemy.
- B. Rozsyłać znajomym łańcuszki internetowe i czekać, aż przepowiednie w nich zawarte spełnią się.
- C. Używać wielkich liter, kiedy zwracamy się do konkretnej osoby, np. Ciebie, Tobie itp.
- D. Pisać małymi i wielkimi literami.

Opis sytuacji:

Ola pokłóciła się z Sylwią i Beatą w czasie przerwy między lekcjami. W czasie kolejnej lekcji dziewczyny robią potajemnie Oli zdjęcie i dodają do niego kilka elementów tak, by ośmieszyć koleżankę. Następnie przesyłają to zdjęcie do wszystkich w klasie. Niektóre osoby z klasy zaczynają patrzeć na Olę kpiąco, podśmiewają się z niej. Ola w końcu orientuje się, że ktoś zrobił jej zdjęcie i złośliwie je przerobił, przez co stała się obiektem żartów w klasie. Ola jest załamana. Co może zrobić Ola?

ZASADY ANTYHEJTOWE

Zastanów się zanim odpowiesz na hejterski komentarz. Nie daj się ponieść emocjom, nie odpowiadaj pod wpływem chwili.

Jeżeli bardzo się złościš, napisz odpowiedź, a potem weź głęboki oddech i skasuj ją.

Nie odpowiadaj agresją na agresję. W ten sposób jedynie prowokujesz hejtera do dalszego obrażania.

Nie lajkuj, nie udostępniaj hejterskich komentarzy. W ten sposób jedynie zwiększasz ich zasięg.

Jeżeli możesz, kasuj nienawistne komentarze.

Zgłaszaj hejt i mowę nienawiści, korzystając z opcji dostępnych na forach lub w mediach społecznościowych.

Nie każda krytyka to hejt. Odróżniaj hejt od konstruktywnej krytyki.

Gdy coś Ci się nie podoba lub Cię denerwuje, wyraż to kulturalnie, nie hejtuj.

Nie rezygnuj z tego, co robisz, myślisz i mówisz tylko ze względu na hejterów.

Jeżeli nie możesz poradzić sobie z hejterem, zgłoś to osobie zaufanej lub zadzwoń na bezpłatny numer Telefonu Zaufania dla Dzieci i Młodzieży: 116 111.

Odnajdź wyrazy związane z misjami 11–15 kursu e-learning „Misja: Bezpieczny internet”. Wyrazy mogą być ułożone w pionie, poziomie oraz na skos.

S A P R A W A A U T O R S K I E C H U
D U K A T E R G J U S S A N Y T A I L
R D F T E L E F O N Z A U F A N I A E
A E T F U J U M A G D A G Y U K G B S
P R O G R A M A N T Y W I R U S O W Y
L T N L K L L N I A F H J K L Y R D C
A Y A J F Q T I E C G N K K M A Y C A
G E C M R D A E Z F Y J A Z U O S C T
I W Z R R E G U L A M I N U G J I L A
A P R Z Y W Ł A S Z C Z E N I E K U N
T U Z S V F J S A D Y J K U F D V D R
O B U B Z G H T G A M R A S A H E B E

